

OTEPÄÄ GÜMNAASIUM

OTEPÄÄ GÜMNAASIUMI HOOLEKOGU

KOOSOLEKU PROTOKOLL

Koolitare 5, Otepää

20.01.2026 nr

Algus 16.00, lõpp 17.20

Juhatas: Maarja Raud

Protokollis: Grete-Ann Tadolder-Saar

Osa võtsid: Peeter Kangur, Silvi Langus, Kristelle Maranik, Mait Mändmets, Marika Paavo, Kaidi Palmiste, Maarja Raud, Grete-Ann Tadolder-Saar

Kutsutud: direktor Maire Murumaa

Puudus: Tarmo Pilv

Otepää Gümnaasiumi hoolekogu 20.01.2026 koosoleku päevakord:

- 1. Hoolekogu esindaja valimine õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute vaba ametikoha täitmise komisjoni**
Ettekandja: direktor Maire Murumaa
- 2. Hoolekogu esindaja valimine stipendiumikomisjoni**
Ettekandja: direktor Maire Murumaa
- 3. Arvamuse andmine kooli vastuvõtu tingimuste ja korra eelnõule**
Ettekandja: direktor Maire Murumaa
- 4. Arvamuse andmine kooli õppekava kehtestamiseks ja muutmiseks – ainekavade täiendused**
Ettekandja: direktor Maire Murumaa
- 5. Konkursid**
Ettekandja: direktor Maire Murumaa
- 6. Koolipäeva korralduse küsimustik – hetkeseis**
Ettekandja: direktor Maire Murumaa
- 7. Ülevaade koolielust**
Ettekandja: direktor Maire Murumaa
- 8. Jooksvad küsimused**

Hoolekogu esimees Maarja Raud tegi ettepaneku kinnitada päevakord.

Otsustati kinnitada päevakord (poolt – 8, vastu – ei ole, erapooletuid – ei ole).

1. Hoolekogu esindaja valimine õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute vaba ametikoha täitmise komisjoni

Hoolekogu esimees Maarja Raud esitas õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute vaba ametikoha täitmise komisjoni liikmeks Otepää Gümnaasiumi hoolekogu esindajana hoolekogu liikme Grete-Ann Tadolder-Saare.

Otsustati valida Otepää Gümnaasiumi hoolekogu esindajaks õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute vaba ametikoha täitmise komisjoni liikmeks Grete-Ann Tadolder-Saar (poolt – 8, vastu – ei ole, erapooletuid – ei ole).

2. Hoolekogu esindaja valimine stipendiumikomisjoni

Direktor Maire Murumaa andis teada, et muudeti ära stipendiumi statuut.

Hoolekogu esimees Maarja Raud esitas stipendiumikomisjoni liikmeks Otepää Gümnaasiumi hoolekogu esindajana hoolekogu liikme Mait Mändmetsa.

Otsustati valida Otepää Gümnaasiumi hoolekogu esindajaks stipendiumikomisjoni liikmeks Mait Mändmets (poolt – 8, vastu – ei ole, erapooletuid – ei ole).

3. Arvamuse andmine kooli vastuvõtu tingimuste ja korra eelnõule (LISA 1, LISA 2, LISA 3)

Direktor Maire Murumaa andis ülevaate Otepää Gümnaasiumi vastuvõtu tingimuste ja korra eelnõust. Lisas, et riiklikult muutub süsteem, kus kõik koolid peavad liituma SAIS keskkonnaga. Hetkel on meil veel paberil dokumentide edastamine, kool ootab süsteemi, et oleks reaalaajas järjekord. Avalduste esitamiste tähtajaks on 01. juuni. Oma valla laps, kes ei lävi 10. klassi sisseastumise joont, siis on kutsekooli variant. Teemaks tõstatus valge tunnistus, et kuidas on sellega sisseastumisel variandid. Direktor Maire Murumaa lubas selle järgi uurida. Õpetajate poolt tuli koolis ettepanek, et "§ 4. Vastuvõtmine kümnendasse klassi (1)Kümnendasse klassi saavad kandideerida õpilased, kes on omandanud põhihariduse ja kelle põhikooli lõputunnistusel on vähemalt rahuldavad aastahinded." oleks 50%. Hoolekogu liige Marika Paavo tegi ettepaneku tasanduskursuse loomiseks 10. klassis. Selle mõtteks on aidata õpilasi järgi, kes seda vajavad. 11. veebruariks vaatame dokumendi üle ja tutvume teiste koolide dokumentidega. Arutelu jätkub uuel koosolekul.

4. Arvamuse andmine kooli õppekava kehtestamiseks ja muutmiseks – ainekavade täiendused (LISA 4, LISA 5, LISA 6, LISA 7, LISA 8, LISA 9)

Direktor Maire Murumaa andis teada, et õpetaja Krisli Uibopuu on õppekavad üle vaadanud ja uuendusi ning parendusi teinud. Tootearendus ja disain on uus ainekursus, algab veebruarist.

Direktor Maire Murumaa oli varasemalt dokumendid hoolekogu liikmetele edastanud ja koosolekul andis ülevaate uuendustest ja muudatustest.

Hoolekogu esimees Maarja Raud tegi ettepaneku hääletada kooli õppekava kehtestamiseks ja muutmiseks.

Hääletati kooli õppekava kehtestamiseks ja muutmiseks (poolt – 8, vastu – ei ole, erapooletuid – ei ole).

5. Konkursid

Direktor Maire Murumaa andis ülevaate, et haridustehnoloogi ja logopeedi konkursid luhtusid – ei laekunud ühtegi kandideerijat. Konkursid korraldatakse uuesti aktiivsemal hooajal.

6. Koolipäeva korralduse küsimustik – hetkeseis

Direktor Maire Murumaa andis ülevaate, et koostatakse küsimustik lastele ja vanematele. Hetkel veel ei ole valmis, aga tegeletakse. Plaanis on korraldada ka kohtumised lapsevanematega.

7. Ülevaade koolielust (LISA 10)

Direktor Maire Murumaa andis ülevaate koolielust. Esitlus infoga on lisatud lisana.

5. Jooksvad küsimused

5.1 Hoolekogu liige Mait Mändmets küsis, kuidas ollakse praeguse kaughaldusega rahul. Direktor Maire murumaa vastas, et pigem ollakse rahul. Võrk on turvaline ja sisse pole jõutud, kõik on eemaldatud.

5.2 Direktor Maire Murumaa andis ülevaate, et koolis on kahe klassi jagu arvuteid, 24 ja 26 sülearvutit. Samuti jõudsid kooli kevadel uued arvutid, mida ei ole veel rakendatud. Vaja on laadimisjaama ja mõelda, kus see asuma hakkab. Lisaks on koolis tahvelarvutid, kuid need ei täida kõiki vajadusi.

5.3 Hoolekogu esimees Maarja Raud tegi ettepaneku lisada logopeedi kuulutusele rohkem infot.

5.4 Direktor Maire Murumaa andis teada, et põhikooli lõpuaktus toimub 12. juunil ja gümnaasiumi lõpuaktus toimub 20. juunil.

5.5 Hoolekogu liige Silvi Langus küsis, kuidas klassidel KiVa programmi läbimine edeneb? Direktor Maire Murumaa vastas, et õpetajad teevad sissekandeid ja sellest saab tagasisidet, kui palju on klassiti jõutud läbida. Lapsevanem saab ise ka pöördumise küsimise kohta teha kui laps ise ei julge.

Otsused:

1. Otsustati valida Otepää Gümnaasiumi hoolekogu esindajaks õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute vaba ametikoha täitmise komisjoni liikmeks Grete-Ann Tadolder-Saar (poolt – 8, vastu – ei ole, erapooletuid – ei ole).

2. Otsustati valida Otepää Gümnaasiumi hoolekogu esindajaks stipendiumikomisjoni liikmeks Mait Mändmets (poolt – 8, vastu – ei ole, erapooletuid – ei ole).

3. Hääletati kooli õppekava kehtestamiseks ja muutmiseks (poolt – 8, vastu – ei ole, erapooletuid – ei ole).

Maarja Raud
Juhatas
/allkirjastatud digitaalselt/

Grete-Ann Tadolder-Saar
Protokollija
/allkirjastatud digitaalselt/

LISA 1. Otepää Gümnaasiumisse õpilaste vastuvõtu tingimused ja kord

Väljaandja:	Otepää Vallavalitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	tervikekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	08.03.2021
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	09.05.2022
Avaldamismärge:	RT IV, 05.03.2021, 22

Otepää Gümnaasiumisse õpilaste vastuvõtu tingimused ja kord

Vastu võetud 26.02.2018 nr 1
[RT IV, 02.03.2018, 30](#)
jõustumine 05.03.2018

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
01.03.2021	RT IV, 05.03.2021, 11	08.03.2021

Määrus kehtestatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 27 lõike 5, haridus- ja teadusministri 19. augusti 2010. a määruse nr 43 „Õpilaste kooli vastuvõtmise üldised tingimused ja kord ning koolist väljaarvamise kord“ § 2 lõike 1 ja Otepää Gümnaasiumi põhimääruse § 15 lõike 9 alusel.

§ 1. Üldsätted

- (1) Määruses sätestatakse Otepää Gümnaasiumisse õpilase vastuvõtmise avalduse esitamise kord, vastuvõtmisel esitatavad nõuded, vastuvõtu korraldus ning muud vastuvõtmisel tähtsust omavad asjaolud.
- (2) Määrusega reguleerimata asjaajamises lähtub Otepää Gümnaasium põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud korrast.

§ 2. Vastuvõtmine esimesse klassi

- (1) Esimesse klassi võtab Otepää Gümnaasium vastu kõik õpilaskandidaadid, kelle jaoks Otepää Gümnaasium on elukohajärgne kool.
- (2) Otepää Gümnaasium võtab esimesse klassi vastu ka õpilaskandidaadid, kelle jaoks Otepää Gümnaasium ei ole elukohajärgne kool juhul, kui pärast avalduste esitamise tähtaega on esimesse klassi veel vabu õppekohti.
- (3) Tähtaeg esimesse klassi vastuvõtmise avalduse esitamiseks on igal aastal 10. august.
- (4) Vaba õppekoht tekib juhul, kui kõik õpilaskandidaadid, kelle jaoks Otepää Gümnaasium on määratud elukohajärgseks kooliks, on klassidesse jaotatud, ning avatavates klassikomplektides on seadusega sätestatud klassi täitumuse piirnormist lähtuvalt veel vabu õppekohti.
- (5) Õpilase vastuvõtmisest ja kooli alustamisega seonduvast teavitab Otepää Gümnaasium õpilaskandidaadi seaduslikku esindajat kirjalikult vastuvõtmise avaldusel märgitud kontaktide kaudu.
- (6) Õpilaskandidaatide seaduslikud esindajad on kohustatud esitama Otepää Gümnaasiumile oma kehtivad kontaktandmed.
- (7) Õppeaasta keskel on esimesse klassi võimalik kandideerida vabade õppekohtade olemasolul üldises korras.

§ 3. Vastuvõtmine põhikooli klassidesse

- (1) Põhikooli klassidesse võtab Otepää Gümnaasium vastu kõik koolikohustuslikud õpilased, kelle jaoks Otepää Gümnaasium on elukohajärgne kool.
- (2) Vabade kohtade puhul võtab Otepää Gümnaasium vastu ka need koolikohustuslikud õpilased, kelle jaoks Otepää Gümnaasium ei ole elukohajärgne kool.

(3) Põhikooli klassidesse on võimalik vastuvõtmise avaldusi esitada aastaringelt üldises korras.

§ 4. Vastuvõtmine kümnendasse klassi

(1)Kümnendasse klassi saavad kandideerida õpilased, kes on omandanud põhihariduse ja kelle põhikooli lõputunnistusel on vähemalt rahuldavad aastahinded.

(2)Mais toimuvad sisseastujatele infopäevad, millest Otepää Gümnaasium teavitab avalikkust igal aastal hiljemalt 30. aprilliks oma ametlike infokanalite kaudu. Infopäevadele registreeritakse Otepää Gümnaasiumi veebilehe kaudu.

(3)Kümnendasse klassi vastuvõtmise avalduse ja kehtestatud dokumentide (isikut tõendav dokument, lõputunnistus koos hinnetelehega, tervisekaart ja dokumendi foto) esitamise tähtaeg on hiljemalt 2. juuli. Vabade kohtade olemasolul on koolil õigus korraldada augustis täiendav vastuvõtt.

(4)Õpilase vastuvõtmisest ja muust õppe alustamisega seonduvast teavitab Otepää Gümnaasium õpilaskandidaati ja tema seaduslikku esindajat vastuvõtmise avaldusel märgitud kontaktide kaudu.

(5)Kui Otepää Gümnaasium on õpilaskandidaadi kümnendasse klassi vastu võtnud ja saatnud talle sellekohase teate, on õpilaskandidaat või tema seaduslik esindaja kohustatud Otepää Gümnaasiumit teavitama hiljemalt 19. augustiks, kui kandidaat siiski ei asu õppima Otepää Gümnaasiumis.
[RT IV, 05.03.2021, 11- jõust. 08.03.2021]

§ 5. Vastuvõtmine 11. ja 12. klassidesse

(1)Vastuvõtmisel 11. ja 12. klassidesse on vastuvõtmise eelduseks võimekus läbida gümnaasiumi riikliku õppekava kohustuslikud ained. Individuaalse vestluse käigus hinnatakse õpilase varasemate gümnaasiumiõpingute läbimist ning kas õppijal on võimalik saavutada gümnaasiumi minimaalne õppemaht 96 kursust.
[RT IV, 05.03.2021, 11- jõust. 08.03.2021]

(2) Õpilase vastuvõtmisel võtab õpilane kohustuse läbida talle kohalduv õppekava.

§ 6. Määruse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

LISA 2. Otepää Gümnaasiumisse õpilaste vastuvõtu tingimused ja kord mustand

MUSTAND

Väljaandja: Otepää Vallavalitsus

Akti liik: määrus

Teksti liik: terviktekst

Redaktsiooni jõustumise kp: 10.05.2022

Redaktsiooni kehtivuse lõpp: Hetkel kehtiv

Avaldamismärge: RT IV, 07.05.2022, 30

Otepää Gümnaasiumisse õpilaste vastuvõtu tingimused ja kord

Vastu võetud 26.02.2018 nr 1

RT IV, 02.03.2018, 30

jõustumine 05.03.2018

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine - Avaldamine - Jõustumine

01.03.2021 - RT IV, 05.03.2021, 11 - 08.03.2021

02.05.2022 - RT IV, 07.05.2022, 12 - 10.05.2022

Määrus kehtestatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 27 lõike 5, haridus- ja teadusministri 19. augusti 2010. a määruse nr 43 „Õpilaste kooli vastuvõtmise üldised tingimused ja kord ning koolist väljaarvamise kord“ § 2 lõike 1 ja Otepää Gümnaasiumi põhimääruse § 15 lõike 9 alusel.

ETTEPANEKUD MUUDATUSTEKS MARKEERITUD KOLLASEGA

§ 1. Üldsätted

(1) Määruses sätestatakse Otepää Gümnaasiumisse õpilase vastuvõtmise avalduse esitamise kord, vastuvõtmisel esitatavad nõuded, vastuvõtu korraldus ning muud vastuvõtmisel tähtsust omavad asjaolud.

(2) Määrusega reguleerimata asjaajamises lähtub Otepää Gümnaasium põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud korrast.

§ 2. Vastuvõtmine esimesse klassi

(1) Esimesse klassi võtab Otepää Gümnaasium vastu kõik õpilaskandidaadid, kelle jaoks Otepää Gümnaasium on elukohajärgne kool.

(2) Otepää Gümnaasium võtab esimesse klassi vastu ka õpilaskandidaadid, kelle jaoks Otepää Gümnaasium ei ole elukohajärgne kool juhul, kui pärast avalduste esitamise tähtaega on esimesse klassi veel vabu õppekohti.

(3) Tähtaeg esimesse klassi vastuvõtmise avalduse esitamiseks on igal aastal hiljemalt 2. juuli. Ettepanek: 10. juuni

[RT IV, 07.05.2022, 12 - jõust. 10.05.2022]

(4) Vaba õppekoht tekib juhul, kui kõik õpilaskandidaadid, kelle jaoks Otepää Gümnaasium on määratud elukohajärgseks kooliks, on klassidesse jaotatud, ning avatavates klassikomplektides on seadusega sätestatud klassi täitumuse piirnormist lähtuvalt veel vabu õppekohti.

(5) Õpilase vastuvõtmisest ja kooli alustamisega seonduvast teavitab Otepää Gümnaasium õpilaskandidaadi seaduslikku esindajat kirjalikult vastuvõtmise avaldusel märgitud kontaktide kaudu.

(6) Õpilaskandidaatide seaduslikud esindajad on kohustatud esitama Otepää Gümnaasiumile oma kehtivad kontaktandmed.

(7) Õppeaasta keskel on esimesse klassi võimalik kandideerida vabade õppekohtade olemasolul üldises korrast.

§ 3. Vastuvõtmine põhikooli klassidesse

(1) Põhikooli klassidesse võtab Otepää Gümnaasium vastu kõik koolikohustuslikud õpilased, kelle jaoks Otepää Gümnaasium on elukohajärgne kool.

(2) Vabade kohtade puhul võtab Otepää Gümnaasium vastu ka need koolikohustuslikud õpilased, kelle jaoks Otepää Gümnaasium ei ole elukohajärgne kool.

(3) Põhikooli klassidesse on võimalik vastuvõtmise avaldusi esitada aastaringelt üldises korrast.

§ 4. Vastuvõtmine kümnendasse klassi

(1) Kümnendasse klassi saavad kandideerida õpilased, kes on omandanud põhihariduse ja kelle põhikooli lõputunnistusel on vähemalt rahuldavad aastahinded. Vajadusel võib kool arvesse võtta lõpueksamite tulemusi.

[RT IV, 07.05.2022, 12 - jõust. 10.05.2022]

(2) Mais toimuvad sisseastujatele infopäevad, millest Otepää Gümnaasium teavitab avalikkust igal aastal hiljemalt 30. aprilliks oma ametlike infokanalite kaudu.

Infopäevadele registreeritakse Otepää Gümnaasiumi veebilehe kaudu. – välja jätta?

(3) Kümnendasse klassi vastuvõtmise avalduse ja kehtestatud dokumentide (isikut tõendav dokument, lõputunnistus koos hinnetelehega, tervisekaart ja dokumendi foto) esitamise tähtaeg on hiljemalt 2. juuli. Vabade kohtade olemasolul on koolil õigus korraldada augustis täiendav vastuvõtt.

Kas asendada nii:

(3) Kümnendasse klassi avalduste esitamine toimub 01.03- 15.05.2026 elektrooniliselt SAISi keskkonnas (<https://sais.ee>).

(4) Õpilase vastuvõtmisest ja muust õppe alustamisega seonduvast teavitab Otepää Gümnaasium õpilaskandidaati ja tema seaduslikku esindajat vastuvõtmise avaldusel märgitud kontaktide kaudu. – kas maha võtta?

Kas asendada nii:

(4) Vastuvõtu tulemused avalikustatakse SAIS keskkonnas alates 09.06.2026 ning õpilasel on otsuse tegemiseks 3 tööpäeva.

(5) Kui Otepää Gümnaasium on õpilaskandidaadi kümnendasse klassi vastu võtnud ja saatnud talle sellekohase teate, on õpilaskandidaat või tema seaduslik esindaja kohustatud Otepää Gümnaasiumit teavitama hiljemalt 19. augustiks, kui kandidaat siiski ei asu õppima Otepää Gümnaasiumis.

Kas asendada nii:

(5) Põhivastuvõtt lõpeb 30.06.2026.

(6) Täiendav vastuvõtt toimub 01.07.2026 - 31.08.2026

§ 5. Vastuvõtmine 11. ja 12. klassidesse

(1) Vastuvõtmisel 11. ja 12. klassidesse on vastuvõtmise eelduseks võimekus läbida gümnaasiumi riikliku õppekava kohustuslikud ained. Individuaalse vestluse käigus hinnatakse õpilase varasemate gümnaasiumiõpingute läbimist ning kas õppijal on võimalik saavutada gümnaasiumi minimaalne õppemaht 96 kursust.

[RT IV, 05.03.2021, 11 - jõust. 08.03.2021]

(2) Õpilase vastuvõtmisel võtab õpilane kohustuse läbida talle kohalduv õppekava.

§ 6. Määruse kehtetuks tunnistamine

() [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

LISA 3. Otepää Gümnaasiumisse õpilaste vastuvõtu tingimused ja kord puhtand

PUHTAND

Otepää Gümnaasiumisse õpilaste vastuvõtu tingimused ja kord

Määrus kehtestatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 27 lõike 5, haridus- ja teadusministri 19. augusti 2010. a määruse nr 43 „Õpilaste kooli vastuvõtmise üldised tingimused ja kord ning koolist väljaarvamise kord“ § 2 lõike 1 ja Otepää Gümnaasiumi põhimääruse § 15 lõike 9 alusel.

§ 1. Üldsätted

(1) Määruses sätestatakse Otepää Gümnaasiumisse õpilase vastuvõtmise avalduse esitamise kord, vastuvõtmisel esitatavad nõuded, vastuvõtu korraldus ning muud vastuvõtmisel tähtsust omavad asjaolud.

(2) Määrusega reguleerimata asjaajamises lähtub Otepää Gümnaasium põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud korrast.

§ 2. Vastuvõtmine esimesse klassi

(1) Esimesse klassi võtab Otepää Gümnaasium vastu kõik õpilaskandidaadid, kelle jaoks Otepää Gümnaasium on elukohajärgne kool.

(2) Otepää Gümnaasium võtab esimesse klassi vastu ka õpilaskandidaadid, kelle jaoks Otepää Gümnaasium ei ole elukohajärgne kool juhul, kui pärast avalduste esitamise tähtaega on esimesse klassi veel vabu õppekohti.

(3) Tähtaeg esimesse klassi vastuvõtmise avalduse esitamiseks on igal aastal hiljemalt 1. juuni.

[RT IV, 07.05.2022, 12 - jõust. 10.05.2022]

(4) Vaba õppekoht tekib juhul, kui kõik õpilaskandidaadid, kelle jaoks Otepää Gümnaasium on määratud elukohajärgseks kooliks, on klassidesse jaotatud, ning avatavates klassikomplektides on seadusega sätestatud klassi täitumuse piirnormist lähtuvalt veel vabu õppekohti.

(5) Õpilase vastuvõtmisest ja kooli alustamisega seonduvast teavitab Otepää Gümnaasium õpilaskandidaadi seaduslikku esindajat kirjalikult vastuvõtmise avaldusel märgitud kontaktide kaudu.

(6) Õpilaskandidaatide seaduslikud esindajad on kohustatud esitama Otepää Gümnaasiumile oma kehtivad kontaktandmed.

(7) Õppeaasta keskel on esimesse klassi võimalik kandideerida vabade õppekohtade olemasolul üldises korrast.

§ 3. Vastuvõtmine põhikooli klassidesse

- (1) Põhikooli klassidesse võtab Otepää Gümnaasium vastu kõik koolikohustuslikud õpilased, kelle jaoks Otepää Gümnaasium on elukohajärgne kool.
- (2) Vabade kohtade puhul võtab Otepää Gümnaasium vastu ka need koolikohustuslikud õpilased, kelle jaoks Otepää Gümnaasium ei ole elukohajärgne kool.
- (3) Põhikooli klassidesse on võimalik vastuvõtmise avaldusi esitada aastaringelt üldises korras.

§ 4. Vastuvõtmine kümnendasse klassi

- (1) Kümnendasse klassi saavad kandideerida õpilased, kes on omandanud põhihariduse, kelle põhikooli lõputunnistusel on vähemalt rahuldavad aastahinded ning kes on sooritanud lõpueksamid vähemalt 50% tulemusega. Täpsem info kooli kodulehel ja SAIS keskkonnas (<https://sais.ee>).
- (2) Kümnendasse klassi avalduste esitamine toimub ajavahemikus 01.03- 15.05.2026 elektrooniliselt SAISi keskkonnas (<https://sais.ee>).
- (3) Vastuvõtu tulemused avalikustatakse SAIS keskkonnas alates 09.06.2026. Õpilasel on otsuse tegemiseks 3 tööpäeva.
- (4) Põhivastuvõtt õppekohtadele lõpeb 30.06.2026.
- (5) Täiendav vastuvõtt vabadele õppekohtadele toimub SAIS keskkonnas 01.07.2026 - 31.08.2026. Vastuvõtt toimub vastavalt „Otepää Gümnaasiumisse õpilaste vastuvõtu tingimused ja kord“, § 4 lg 1.

§ 5. Vastuvõtmine 11. ja 12. klassidesse

- (1) Vastuvõtmisel 11. ja 12. klassidesse on vastuvõtmise eelduseks võimekus läbida gümnaasiumi riikliku õppekava kohustuslikud ained. Individuaalse vestluse käigus hinnatakse õpilase varasemate gümnaasiumiõpingute läbimist ning kas õppijal on võimalik saavutada gümnaasiumi minimaalne õppemaht 96 kursust.

[RT IV, 05.03.2021, 11 - jõust. 08.03.2021]

- (2) Õpilase vastuvõtmisel võtab õpilane kohustuse läbida talle kohalduv õppekava.

§ 6. Määruse kehtetuks tunnistamine

LISA 4. Ainekava Kursus „Tootearendus ja disain“

Ainekava Kursus „Tootearendus ja disain“

Kursuse eesmärk on toetada gümnaasiumi riiklikus õppekavas sätestatud üldpädevuste kujunemist, andes õpilastele süsteemne arusaam tootearendusest ja disainiprotsessist ideest kuni prototüübini. Kursus arendab õpilaste loovust, analüüsi- ja probleemilahendusoskust ning ettevõtlikku hoiakut, pakkudes praktilist meeskonnatöö kogemust tootearendusprojektis.

Kursus valmistab õpilasi ette edasiseks õppimiseks tehnoloogia, disaini, ettevõtluse ja inseneria valdkondades ning toetab teadlikke karjäärivalikuid.

Õppeaste: 11. klass

Maht: poolaasta (15 paaristundi ehk 30 ainetundi)

Lõiming: Ettevõtlikkusõpe, majandusõpe, turundus

Kursuse lühikirjeldus

Õpilased läbivad kasutajakeskse disainiprotsessi etapid tootearendusprojekti raames: probleemi mõistmine, ideede genereerimine, kontseptsiooni arendamine, võimalusel prototüübi valmistamine ja testimine ning toote väärtuse ja turuvõimaluste analüüs. Õppetöö toetab õpilaste motivatsiooni oma ideede realiseerimiseks, arendab loovust ja koostööoskusi ning suunab õpilasi mõtestama tootearenduse mõju kasutajale ja ühiskonnale.

Ainetöö lõputöö: tootearendusprojekt, kus õpilased töötavad meeskondades, mille koosseis on määratud kursuse alguses. Meeskond arendab välja uue toote või teenuse või parendab olemasolevat toodet või teenust, lähtudes päriselt eksisteeriva ettevõtte tootest või teenusest. Projekt lähtub kasutajakesksest, vastutustundlikust ja eetilisest tootearendusprotsessist ning lõpeb esitluse ja individuaalse eneserefleksiooniga.

Hindamine on mitmeeristav (arvestatud / mittearvestatud). Projektiga seotud kodutööd on osa tootearendusprojektist. Kodutööde puhul hinnatakse kursuse lõpus, kas tööd on esitatud, kas need on sisukad ning kas õpilane on meeskonnatöös aktiivselt panustanud.

Kursus loetakse arvestatuks, kui õpilane:

- osaleb vähemalt 70% tundidest;
- panustab aktiivselt meeskonnaprojekti;
- esitab kõik nõutud tööd (projekt, esitus, refleksioon);
- demonstreerib arusaamist tootearendusprotsessi põhimõtetest.

Õppemeetodid ja töövormid

- Arutelud ja loengud
- Rühmatööd ja koostööülesanded
- Individuaalne refleksioon
- Ainetöö

Võimalusel õppekäik ettevõttesse, kus on tootearendusele eraldi osakond, eesmärgiga tutvuda tootearendusprotsessiga reaalses töökeskkonnas. [UX Database](#) veebikursuse materjale kasutatakse projektitöö toetamiseks ning suunatud iseseisva töö ja kodutööde alusena.

Õppematerjalid ja allikad

Õpetaja koostatud materjalid, videod ja artiklid tootearenduse ja disaini teemadel. Juhtumianalüüsid ja näited.

Ohvril, T., & Maasing, B. (2020). *Tootearendus ja turundus* [Võrguteavik]. Tartu: Eesti Maaülikool. https://www.ester.ee/record=b5295244*est

[UX Database. Free Product Design Course Curriculum](#) – rahvusvaheline veebipõhine õppematerjal kasutajakeskse tootearenduse ja tootedisaini kohta.

<https://www.uxdatabase.io/free-product-design-course-curriculum>

Õpitulemused	Õppesisu ja tunnijaotus
<p>Kursuse lõpuks õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elgitab, mis on toode ning eristab füüsilist toodet, teenust ja nende kombinatsioone; • põhjendab, miks tootearendus peab lähtuma tarbija vajadustest ja soovidest; • selgitab toote paradigma tähendust turunduskirjanduses ning seostab seda väiketootja tegevusega; • analüüsib toodete funktsionaalseid, esteetilisi ja kasutusomadusi, arvestades kasutaja vajadusi ja konteksti; • hindab tootearendusprotsessi eri etappides tehtud otsuseid ja kompromisse ning teeb põhjendatud ettepanekuid toodete parendamiseks; • hindab toote elutsükli etappe ja selgitab nende olulisust väikeettevõtja vaates; 	<p>Sissejuhatus tootearendusse ja disaini</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mis on toode: füüsiline toode, teenus ja kombineeritud lahendus • Toote kujundamine tarbija vajadustest ja soovidest lähtuvalt (kasutajakeskne lähenemine) • Toote paradigma turunduskirjanduses (toode kui väärtuspakkumine, mitte ainult ese) • Toote paradigma tähendus väiketootja ja väikese ettevõtte jaoks • Mis on tootearendus ja disain • Leiutamine ja loovus • Disainiprotsessi etapid <p>Disaini ja tootearenduse eetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • vastutustundlik disain ja selle mõju kasutajale, ühiskonnale ja keskkonnale • kasutaja mõjutamine vs kasutaja aitamine tootearenduses (nt harjumuste kujundamine, valikute suunamine, tumemustrid vs eetiline disain) <p>Probleem ja kasutaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kasutajakeskne disain

<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab ja rakendab tootearenduse samme, kohandades neid väikeettevõtte võimalustele. • rakendab kasutajakeskse disaini põhimõtteid probleemi lahendamisel; • kavandab ja viib ellu lihtsa tootearendusprojekti meeskonnatöös, jaotades ülesandeid ja võttes vastu ühiseid otsuseid; • mõistab toote väärtuspakkumise, turu ja lihtsa ärimudeli seoseid; • mõistab kvaliteedijuhtimise rolli tootearenduses ja tootmises ning oskab seostada kvaliteeti kasutaja rahulolu, kulude ja tootmisprotsessidega; • rakendab lihtsaid kvaliteedi tagamise ja kontrolli põhimõtteid (nt nõuete määramine, kontrollpunktid, tagasiside); • mõistab disaini ja tootearenduse eetilist vastutust ning oskab hinnata, kuidas disainivalikud võivad kasutajat mõjutada või toetada; • eristab kasutajat toetavaid ja manipuleerivaid disainilahendusi ning oskab põhjendada vastutustundliku disaini olulisust. • seostab õppekäigul kogetu tootearendusprotsessi teoreetiliste etappidega • esitleb rühmatööna ideed ja arendusprotsessi selgelt, kasutades sobivaid visuaalseid ja verbaalseid väljendusvahendeid; • reflekteerib oma õppimist ja meeskonnatöö kogemust. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vajaduste ja probleemide kaardistamine • Kasutajaintervjuud ja vaatlused • Probleemipüstitus • Miks toode peab lähtuma tegelikest kasutajavajadustest, mitte tootja eeldustest <p>Ideede genereerimine ja valik</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loovusmeetodid (ajurünnak, ideekaardid, SCAMPER) • Ideede hindamise kriteeriumid • Meeskonnatöö ja otsustamine <p>Kontseptsiooni arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toote funktsioonid ja kasutusstenaariumid • Materjalide ja tehnoloogiate valik (üldtasandil) • Energiatõhusus ja kestlikkus • Kvaliteedinõuete määramine (kasutaja, funktsionaalsus, ohutus) • Kvaliteedi ja kulude seosed • Tootearenduse sammud väikeettevõtja vaates (lihtsustatud ja praktiline lähenemine) <p>Prototüüpimine ja testimine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kiire prototüüpimine • Mudelite ja prototüüpide valmistamine • Kasutajate testimine • Tagasiside ja iteratsioon <p>Toode, turg ja ärimudel</p> <p>Toote väärtuspakkumine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lihtsad ärimudelid • Tootearenduse rahastamise alused • Kvaliteet kui konkurentsieelis • Pideva parendamise põhimõtted (PDCA – ülevaade) • Intellektuaalomand ja õiguste kaitse (ülevaade) • Toote elutsükkel ja selle tähendus väiketootja jaoks (arendamine, kasv, küpsus, muutmine või lõpetamine) • Kuidas toote elutsükli teadmine aitab teha teadlikke otsuseid tootearenduses ja turunduses
---	---

	<p>Väljasõit: tootearendus ettevõttes - rollid, protsessid ja koostöö erinevate osakondade vahel</p> <p>Projekt ja esitlus</p> <ul style="list-style-type: none">• Projekti kokkuvõte• Esitlus ja refleksioon
--	--

LISA 5. Majandusõpe

5. Õppesuund „Majandus ja ettevõtlikkus“

6. Kursus „Majandusõpe“

Õppeaste: Gümnaasium, 10. klass

Maht: 30 tundi (15 paaristundi), poolaasta

Majandusõppe kursuse eesmärk on anda õpilastele põhiteadmised ja -oskused, mis võimaldavad mõista majanduse põhiprotsesse ning rakendada neid teadmisi igapäevaelus. Kursusel käsitletakse majanduse põhialuseid, turumajanduse toimimist, finantside haldamist ning tarbija- ja tootja rolle. Samuti pööratakse tähelepanu vastutustundlike finantsotsuste tegemisele ning nende seosele pikaajalise toimetuleku, eetiliste valikute ja keskkonnamõjudega. Kursus annab teadmised majandusarengu ja -poliitika aluste kohta ning aitab mõista majanduse globaalset konteksti. Kursuse käigus õpitakse tegema teadlikke finantsotsuseid, analüüsima majanduslikke nähtusi ning kriitiliselt hindama majanduslikku teavet.

Praktilised tööd ja õppekäigud:

- Majandusnäitajate analüüs (õpilased uurivad ja tõlgendavad nt SKT, inflatsiooni ja töötuse andmeid), et mõista nende mõju riigi majandusele, töökohtadele ja igapäevaelule.
- Finantsplaani koostamine isikliku või pere eelarve jaoks, et mõista, kuidas valikud (nt laen, säästud, investeeringud) mõjutavad pikaajalist toimetulekut.
- Ettevõtte kulude ja kasumi arvutamine – õpilased arvutavad püsikulud, muutuvkulud ja kasumi/kahjumi, et mõista, kuidas ettevõtte tegelikult töötab ning mis määrab selle edu või ebaedu.
- Võimalusel 1 õppekäik ettevõttesse - annab võimaluse näha ja siduda õpitut praktilise kogemusega.

6.1. Hindamine

Kursust hinnatakse eristavalt (numbriliselt). Majandusõppe kursuse raames hinnatakse nii teoreetilisi teadmisi kui ka praktilisi oskusi. Hindamine toetab õpilase arengut.

Hindamismeetodid:

- **Kirjalikud kontrolltööd ja testid:** Hinnatakse õpilase arusaamist majanduse põhimõistetest ja teooriatest ning oskust kasutada neid igapäevaelu olukordades.
- **Praktilised tööd:** nt finantsplaani koostamine, majandusanalüüs, kulude ja tulude arvutamine, mille käigus hinnatakse õpilase oskust rakendada teooriat praktilistes olukordades ja võimet teha teadlikke finantsotsuseid.
- **Esitlused ja grupitööd:** Hinnatakse koostööoskust, eneseväljendust ja analüüsioskust, samuti oskust oma seisukohti põhjendada ja kaitsta.
- **Osalemine aruteludes ja diskussioonides:** Hinnatakse kriitilist mõtlemist, argumenteerimist ja võimet näha majandusnähtusi erinevatest vaatenurkadest.

6.2 Tagasiside

Õpilane saab tagasisidet nii testide, praktiliste tööde kui ka arutelude kaudu. Tagasiside eesmärk on aidata õpilasel märgata oma tugevusi ja arenguvajadusi ning näha seost koolis õpitu ja päriseluliste olukordade vahel (nt rahaasjade korraldamine, tööturule sisenemine, ettevõtluse alustamine). Hindamine toimub vastavalt kooli hindamisjuhendile.

+ 6.3 Õpitulemused ja sisu

Õpitulemused	Õppesisu
<p>Kursuse läbinud õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none">1) mõistab ja selgitab majandusringlust ja majandussüsteeme, turumajanduse põhimõtteid ja kasutab majanduse põhimõisteid;2) tunneb kodumajapidamise ressursside ja isiklike oskuste tähtsust toimetuleku eeldusena;3) mõistab ja selgitab majandusringlust ja majandussüsteeme, turumajanduse põhimõtteid ja kasutab majanduse põhimõisteid;4) teeb eesmärgipäraseid säästlikke valikuid tarbimisel ja finantsteenuste kasutamisel;5) tähtsustab haridust ja elukestvat õppimist karjääriteel ja tööturul, oskab vormistada elulookirjeldust ja kaaskirja;6) tunneb ettevõtluse põhimõisteid, analüüsib ettevõtete rolli turumajanduses;7) selgitab kvalifitseeritud tööjõu, innovaatilise tehnoloogia ning ressursside efektiivse ja keskkonnasäästliku kasutamise otsest mõju tootlikkusele;8) mõistab raha väärtust, analüüsib keskpanga rolli raharingluse korraldajana ning kommertsbankade ülesandeid maksete teostajana ja vahendajana raharingluses;9) mõistab üksikisiku ja ettevõtte kohustusi riigi ees, maksude tähtsust ühiskonna toimimisel ning valitsuse poliitikat majandusliku stabiilsuse, riigikaitse, ühiskondliku ja sotsiaalse turvalisuse tagamisel;10) hindab Eesti majanduse arengusuundi	<p>Majanduse olemus Soovid ja vajadused; Nappus ja kompromiss, alternatiivkulu. Majandusringlus. Majanduse põhivalikud: Mida? Kuidas? Kellele? Tootmistegurid: loodusressursid, inimressursid ja kapital. Tootmisvõimaluste piir. Turumajanduse alused: eraomand, hinnasüsteem, turukonkurents. Majandussüsteemid: turu-, käsu-, tava-, ja segamajandus. Majandusteaduse harud mikro- ja makroökonomika.</p> <p>Nõudmine ja pakkumine turul Nõudlus, pakkumine, tasakaaluhind, nõudluselastsus, hinnamõju. Pakkumise ja nõudluse tabelid ja graafikud. Nõudluse ja pakkumise muutused, neid mõjutavad tegurid. Turuhind ja turu tasakaal, defitsiit ja ülepakkumine.</p> <p>Inimene kui ressursside omanik, ettevõtlik töötaja ja arukas tarbija Isiklik ja pere eelarve. Pere ressursside rakendamine. Arukas rahakasutus, säästmine, laenamine, investeerimine, pension ja kindlustus. Tarbija ja arukas tarbimine, tarbijakaitse. Tööjõud ja tööhõive tööturul, tööpuuduse liigid. Nõuded haridusele ja pädevusele töökohal, oskuste ja kogemuste tähtsus, elukestev õpe ja isiklik areng. Tööle kandideerimine, elulookirjelduse ja kaaskirja koostamine, töölevõtu vestlus. Erinevad lepingulised töövormid. Palgad. Maksud ja maksed töötasult. Töötaja, juhi ja alluva rollid. Töösuhteid reguleerivad õigusaktid.</p> <p>Ettevõtlus Kasumimotiiv ja ettevõtlikkus. Äriideed ja ettevõtte edutegurid.</p>

<p>ja võimalusi rahvusvahelises majanduses, mõistab jätkusuutliku majanduse globaalseid eesmärke ja probleeme, väärtustab keskkonda;</p> <p>11) oskab seostada isiklike finantsotsuseid <u>pikaajalise</u> toimetuleku ja vastutusega (nt laenud, investeringud, säästud) ning mõistab rahaliste otsuste eetilist ja keskkondlikku mõõdet.</p>	<p>Innovatsiooni, tehnoloogia, tootlikkuse ja kvalifitseeritud tööjõu tähtsus ettevõtluses. Ettevõtte vormid Eestis. Ettevõtte alustamine ja rahastamine. Toodete ja teenuste hinna kujunemine. Turg ja turundus. Ettevõtete väärtpaberid ja börs. Vastutustundlik ja sotsiaalne ettevõtlus. Ringmajandus. Ettevõtluse roll majandusringluses ja riigis</p> <p>Raha ja finantsmajandus Raha funktsioonid ja roll majanduses. Pangandussüsteem, keskpanga ja kommertsbankade ülesanded raharingluses. Finantsasutuste pakutavad teenused. Eesti ja eurosüsteemi rahanduspoliitika. Finantssüsteemi toimimine- raha väärtuse muutumine ja hinnastabiilsuse tagamine, inflatsiooni ja deflatsiooni mõju majanduses. Tarbijahinnaindeks.</p> <p>Valitsuse osa majanduses Valitsuse roll majanduses ja ülesanded turu reguleerimisel. Riigieelarve moodustamine, tulud ja kulud. Eesti riigi eelarve, eelarve puudujääk ja riigivõlg. Erinevad maksusüsteemid, nende eelised ja puudused. Otsesed ja kaudsed maksud Eestis, maksupoliitika. Fiskaal- ja monetaarpoliitika. Majanduse tsüklilisus, valitsuse roll riigi stabiilse arengu tagamisel.</p> <p>Rahvusvaheline majandus Riikide võrdlemine ja rühmitamine erinevate majandusnäitajate alusel: sisemajanduse ja absoluutne kogutoodang, inimarengu indeks, tarbijahinnaindeks. Rahvusvaheline majandus, riikide suhteline eelis, spetsialiseerumine. Kaupade eksport, import, kaubanduspiirangud. Rahvusvahelised maksed -valuutad, valuutaturg ja vahetuskursid, maksebilanss ja jooksevkonto. Rahvusvahelised majandusorganisatsioonid, Euroopa Liit ja vabakaubandus. Globaliseerumine maailmamajanduses, riikide erinev arengutase ja tööranne, ressursside ammendumine ja keskkonnaprobleemid. Jätkusuutlik majandus ja õiglane kaubandus.</p>
--	--

LISA 6. Ainekava Kursus "Turundus" (12. klass)

8. Ainekava Kursus „Turundus“ (12. klass)

Kursuse eesmärk on anda õpilastele arusaam turundusest kui loovast ja psühholoogilisest protsessist, mis aitab ettevõtetel oma klientideni jõuda. Õpilased õpivad tundma, kuidas turundus erineb väikestes ja suurtes ettevõtetes, ning keskenduvad eelkõige väike- ja keskmise ettevõtte võimalustele. Kursus arendab oskust mõista klienti, hinnata ettevõtte tugevusi ja nõrkusi, luua loovaid lahendusi ning sõnastada väärtuspakkumist, mis teeb ettevõtte turul nähtavaks ja usaldusväärseks.

Kursuse lõpus on õpilane võimeline koostama üheleheküljelise turundusplaani, mis koondab kursuse jooksul õpitud põhitõed ning näitab tema oskust rakendada turundust praktiliselt ja elulises kontekstis.

Õppeaste: Gümnaasium, 12. klass

Maht: 30 tundi (15 paaritundi), poolaasta

Praktilised tööd

- 1) **Ideaalkliendi profiili loomine** – õpilased kaardistavad, milline võiks olla ühe valitud ettevõtte „unistuste klient“.
- 2) **Ettevõtte tugevuste ja nõrkuste hindamine (lihtne SWOT)** – õpilased analüüsivad väikese või keskmise ettevõtte võimalusi.
- 3) **Konkurentide analüüs** – õpilased võrdlevad 2–3 konkurenti ja mõtleavad, kuidas nende ettevõtte võiks eristuda.
- 4) **Loov turundusidee väljatöötamine** – õpilased mõtleavad välja loova lahenduse (*slogan*, üritus, koostöö), mis võiks aidata ettevõtetel oma klientideni jõuda.
- 5) **Brändiloo (*storytelling*) harjutus** – õpilased loovad lühikese loo ettevõtte või toote taustast, mis teeks selle meeldejäävaks.
- 6) **Turunduseelarve jagamine** – lihtne ülesanne, kus õpilased otsustavad, kuidas kulutada näiteks 100 € turundusele.
- 7) **Turunduse mõjutuste analüüs** – õpilased uurivad reklaame ja kampaaniaid, tuvastades, milliseid psühholoogilisi mõjutusvõtteid kasutatakse ja kas need on eetilised.
- 8) **Kliendikogemuse analüüs** – õpilased toovad näite ühest heast ja ühest halvast kliendikogemusest ning arutlevad, mida õppida.
- 9) **Kursuse lõppülesanne:** üheleheküljeline turundusplaan – iga õpilane koostab valitud ettevõtte jaoks lihtsa, kuid tervikliku turundusplaani (sisaldades kliendiprofiili, *SWOTi*, väärtuspakkumist, kanaleid, loovat ideed ja eetilist vaadet).

Hindamine

Hindamine on **mitteeristav** (arvestatud/mittearvestatud). Hindamise aluseks on õpilase osalemine, praktilised ülesanded ja loovate ideede väljatoomine.

Hinnatakse eelkõige:

- arusaamist turunduse põhitõdedest ja psühholoogilisest mõjust;
- oskust luua kliendiprofiile ja hinnata ettevõtte tugevusi/nõrkusi;
- loovust ja argumenteerimisoskust turundusidee esitamisel;
- kaasamõtlemist ja panustamist aruteludesse;

- lõppülesande (üheleheküljelise turundusplaani) terviklikkust ja praktilisust.

Tagasisidet antakse individuaalselt ja grupidöodes, rõhk on õpilase arusaamade avardamisel, mitte faktide pähe õppimisel.

Õpitulemused ja sisu

Õpitulemused	Õppesisu
<p>Kursuse lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teab, et turundus on eelkõige psühholoogiline mõjutamine, mitte ainult reklaam või teooria; 2) oskab eristada suur- ja väikeettevõtte turundusviise ning mõistab, miks need erinevad; 3) oskab kaardistada ideaalset klienti ja mõista tema vajadusi; 4) oskab hinnata ettevõtte tugevusi ja nõrkusi lihtsate tööriistade abil (nt SWOT); 5) oskab analüüsida konkurente ja leida võimalusi eristumiseks; 6) oskab sõnastada väärtuspakkumise („miks klient peaks valima meid“); 7) oskab mõelda loovalt ja välja töötada turundusidee, mis võiks toimida päriselus; 8) oskab kasutada <i>storytelling</i>'u põhimõtteid turunduses; 9) mõistab turunduseelarve ja ressursside mõju turundusotsustele; 10) mõistab kliendikogemuse tähtsust ja oskab seda analüüsida; 11) mõistab tarbijakäitumise mõjutamise põhimõtteid ja oskab neid ära tunda igapäevases turunduses; 12) oskab hinnata turunduse eetilisi küsimusi ja eristada ausat turundust manipuleerivast; 13) oskab koostada üheleheküljelise turundusplaani, mis koondab kursuse käigus õpitud põhitõed. 	<p>Turunduse olemus ja roll Mis on turundus ja miks see on oluline. Turunduse erinevused suur- ja väikeettevõttes. Turundus kui psühholoogiline mõjutamine – miks inimesed tegelikult ostavad.</p> <p>Kliendi mõistmine Ideaalne klient (<i>customer persona</i>): kuidas teda kaardistada. Kliendi vajadused, ootused ja ostuotsuse tegurid (emotsioon vs loogika). Kliendikogemuse tähtsus – mis jätab püsiva mulje.</p> <p>Ettevõtte ja turu analüüs Lihtne SWOT-analüüs väikese või keskmise ettevõtte näitel. Konkurentide analüüs ja eristumise võimalused. Ressursside (aeg, raha, inimesed) mõju turundusele.</p> <p>Turundusstrateegia põhielemendid Väärtuspakkumise sõnastamine („Miks klient peaks valima meid?“). Väikeettevõttele sobivad turunduskanalid (suust-suhu, koostööpartnerid, sotsiaalmeedia, kohalik meedia). Turundus kui loovus – väikese eelarvega lahendused ja näited elust. Lihtne turunduseelarve ja selle jaotamine.</p> <p>Loovus ja kommunikatsioon turunduses <i>Storytelling</i>, ehk loo jutustamine turunduses – miks lood töötavad paremini kui faktid. Loov turundusidee loomine (<i>slogan</i>, üritus, kampaania või koostööidee). Visuaalse külje roll turunduses (plakat, logoidee, kujundus).</p> <p>Turundus ja eetika Psühholoogilised mõjutusvõtted turunduses – kus jookseb piir ausa mõjutamise ja manipuleerimise vahel. Eetilised dilemmad (tarbija eksitamine, andmete väärkasutus). Vastutustundlik turundus väikeettevõtte vaates.</p>

	<p>Kursuse lõppülesanne: Üheleheküljeline turundusplaan Kokkuvõttev töö, kus õpilane ühendab kõik teemad: kliendiprofiil, SWOT, väärtuspakkumine, konkurentide võrdlus, kanalite valik, loov idee ja eetika aspekt. Väljund: üks lehekülg, mis annab tervikliku ja praktilise ülevaate turundusstrateegiast.</p>
--	--

LISA 7. Eesti keel teise keelena ainekava

Eesti keel teise keelena ainekava

Õppeaine kirjeldus

Muu kodukeelega õppijad omandavad eesti keelt teise keelena eesmärgiga sulanduda Eesti ühiskonda ning tulla igapäevastes olukordades toime nii koolis kui ka väljaspool seda. Eesti keel on paljudele mitte-eestikeelsetest peredest pärit õpilastele esimene keel, mida nad õpivad lisaks oma emakeelele. Seetõttu on eriti tähtis, et õpe oleks põnev ja jõukohane, et kujuneks ja säiliks soov eesti keelt õppida.

Õppetöös kasutatakse tänapäevaseid, kaasahaaravaid materjale ning mitmekesiseid lugemis- ja kuulamistekste, mis aitavad õpilastel kursis olla ühiskonnas toimuvaga ja julgustavad keelt aktiivselt kasutama. Keeletundides rakendatakse loovaid ja aktiivseid õppemeetodeid, mis toetavad eri õpistiile, annavad võimaluse keelt sihipäraselt kasutada ning aitavad kujundada süsteemset arusaamist keelest. Õppe käigus arendatakse ka õpioskusi, koostöövõimet, iseseisvat tegutsemist ning tutvustatakse tõhusaid keeleõppestrateegiaid.

Samuti kasutatakse ära ümbritseva keelekeskkonna võimalusi: õpilasi suunatakse jälgima eestikeelset meediat, suhtlema eesti keeles ka väljaspool tunde, osalema eestikeelsetel sündmustel ning tundi kutsutakse külalisi, kes räägivad eesti keeles. Eesti keelt õppides väärtustatakse ka teisi keeli ja kultuure, sh õpilaste enda päritolukultuuri.

Eesti keele kui teise keele õppes hinnatakse õpilase saavutatud õpitulemusi, lähtudes Euroopa keeleõppe raamdokumendis toodud tasemekirjeldustest. Keelevead on õppimise loomulik osa ning neid korrigeeritakse ja võetakse hindamisel arvesse vastavalt konkreetse õppetegevuse eesmärgile.

I kooliaste	
Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud	Kooliastme õpitulemused
3. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui avaliku suhtluse vahendit ning saavutab A2-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta ... 1) saab aru lihtsatest kirjalikest ja suulistest tekstidest; 2) väljendab oma vajadusi, kirjeldab lähiümbrust, inimesi ja toiminguid, osaleb lihtsas lühivestluses; 3) leiab vajalikku infot ümbritsevast keskkonnast; 4) koostab kirjalikke lihtsaid	Õpilane: 1) saab aru lihtsast selgest aeglasest seotud kõnest; 2) saab aru eakohastest lühikestest lihtsatest suulistest tekstidest, nagu juhised, teated, sõnumid jmt; 3) saab üldiselt aru lühikestest aeglastest selgetest salvestistest, nagu saatelõigud, lühifilmid jmt; 4) leiab ja mõistab vajalikku olmeteavet lihtsamatest tarbetekstidest, näiteks sõidu- ja tunniplaanid, ajakavad, kuulutused, teated, reklaamid, menüüd, juhised, hoiatused jmt; 5) saab üldjoontes aru tavasuhtluse lihtsatest kirjalikest sõnumitest ja

<p>lühitekste;</p> <p>5) teab mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate ürituste nimetusi ja tuntud inimeste nimesid;</p> <p>6) tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme.</p>	<p>kirjadest;</p> <p>6) saab aru lihtsamal keeles ilukirjandus- ja meediatekstide põhisisust;</p> <p>7) leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;</p> <p>8) kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid;</p> <p>9) kirjeldab ja tutvustab lihtsal viisil inimesi, kohti, asju ja tegevusi;</p> <p>10) jutustab endale olulistest sündmustest;</p> <p>11) väljendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi, kavatsusi, vajadusi, meeldimist ja mittemeeldimist;</p> <p>12) suhtleb vestluspartneri toel lihtsamates endale vajalikes ja huvipakkuvates olukordades;</p> <p>13) esitab küsimusi tavatoimingute kohta ja vastab küsimustele, teeb ettepanekuid ja vastab teiste ettepanekutele, väljendab nõustumist või keeldumist;</p> <p>14) kirjutab lühikesi lihtsaid sõnumeid endale olulistel teemadel;</p> <p>15) kirjutab sidusat teksti oma eluoluga seotud teemadel;</p> <p>16) paneb kuulmise järgi kirja lühikest lihtsat infot;</p> <p>17) valdab tavaolukordades suhtlemisel vajalikku põhisisõnavara;</p> <p>18) tuletab konteksti põhjal mõne tundmatu sõna tähenduse;</p> <p>19) kasutab grammatika põhitähteid tuttavas olukorras üldjoontes arusaadavalt;</p> <p>20) hääldab sõnu ja lauseid piisavalt selgelt ja arusaadavalt;</p>
--	--

1. klass

Õpitulemused	Õppesisu
<p>Õpilane:</p> <p>1) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;</p> <p>2) teab 1. klassi eesti keele õppekavas esitatud temaatika piires sõnu, peamiselt nimetavas käändes;</p> <p>3) loeb teksti sõna haaval, kõne tekstist aeglasemalt;</p> <p>4) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;</p> <p>5) on omandanud õppekava raames esmased teadmised Eestist;</p> <p>6) suhtub positiivselt eesti keele õppimisse;</p>	<p>1) Mina ja teised.</p> <p>Tervituste, viisakusavalduste ja lihtsate pöördumiste kasutamine igapäevasuhtluses. Oma ja kaaslaste nime, vanuse ja perekonna tutvustamine. Pereliikmete nimetused ja lühikesed kirjeldused. Klass ja koolipere: õpetaja ja klassikaaslased. Värvide nimetamine ja kasutamine esemede kirjeldades. Kooliruumide ning klassis leiduvate asjade nimetamine. Õppeainete nimetused ja tunnis toimuvad tegevused. Tunniplaan. Trüki- ja kirjatehete äratundmine nii pildis kui tekstis.</p> <p><u>Materjalid ja tegevused:</u></p> <p>„Armastan eesti keelt“ 1. õpinguaasta (õpik, töövihik, helifailid, õpetajaraamat).</p> <p>Digimaterjalid: Avita digiõppekeskkond (e-tund, interaktiivsed ülesanded, kuulamisharjutused).</p> <p>Videomaterjalid: YouTube'i õppevideod (nt tähestik: https://www.youtube.com/watch?v=yKiIZopY1yo tervitused: https://www.youtube.com/watch?v=nySEoGp121g värvid: https://www.youtube.com/watch?v=xpoLKmy6qSI)</p>

- 7) oskab vastata küsimuste toel loetust;
- 8) moodustab pildi põhjal lihtlauseid;
- 9) tutvub tähestikuga;
- 10) teeb häälikuanalüüsi;
- 11) oskab määrata suuliselt häälikute olemasolu ja järjekorda sõnas(kahe- kuni nelja-häälikulistest sõnades);
- 12) eristab ja märgib kirjas lühikest ja pikka täishäälikut;
- 13) kasutab suurt algustähte lause alguses, tuttavate nimedes;
- 14) teeb ära kirja tahvlilt, tahvlinäidise järgi täidab õpilaspäevikut;
- 15) oskab etteütlemise järgi kirjutada lihtsamaid sõnu (2–3 tähte);
- 16) hoiab kirjutusvahendit ja istub kirjutamisel, joonistamisel õigesti;
- 17) oskab õpetaja juhendamisel töötada paaris.

kooliasjad).

Täiendavad ressursid: pildikaardid, töölehed, lihtsad veebiharjutused nt perekonna kohta:

<https://wordwall.net/et/resource/15495811/minu-pere-1-klass>

<https://wordwall.net/et/resource/32252773/minu-pere>

<https://wordwall.net/et/resource/99477005/minu-pere>

värvid: <https://learningapps.org/10275040>

<https://learningapps.org/watch?v=pi4n6n54c17>

2) Kodu ja lähiümbrus.

Kodu ja elukoha kirjeldamine (linn, küla, tänav), mööbel ja kodused esemed. Kodukoha loodus (lilled, puud, linnud, loomad) ja koduloomad. Igapäevased kodused tegevused ning peres tähistatavad sündmused. Liiklusvahendid ja koolitee.

Aastaajad, kuud, nädalapäevad ja ilm.

Materjalid:

„Armastan eesti keelt”, 1. õpinguaasta (kodu, mööbli, loomade, aastaegade ja ilma peatükid).

Pildikaardid: kodu esemed, loomad, ilm, aastaajad.

Videod YouTube’ist: kodu ja mööbel:

https://www.youtube.com/watch?v=0u_OIFKDHGk&t=1s

koduloomad:

<https://www.youtube.com/watch?v=pPWN1SbNxn4>

loodus, aastaajad:

<https://www.youtube.com/watch?v=kB1Oxjc6QaQ>

Täiendavad ressursid: pildikaardid, töölehed, lihtsad veebiharjutused nt aastaaja kohta:

<https://learningapps.org/1398141>

<https://learningapps.org/1398035>

<https://learningapps.org/1205838>

<https://learningapps.org/6907132>

Tegevused:

Piltide nimetamine: kodu ruumid, mööbel, loodusobjektid, koduloomad.

„Mis on minu kodu?” – laps kirjeldab pilti või joonistust.

Aastaaja ja ilma kaartidega mängud: „Milline ilm on?”, „Mis aastaeg on?”

Koolitee kirjeldamine: tee joonistamine ja sõnavara kasutamine (auto, buss, kõnnin).

Lihtsad rollimängud: „Tulge külla!”, „See on minu tuba.”

Looduspiltide vaatamine: lilled, puud, linnud – nimetamine ja võrdlemine.

Pere sündmuste jutustamine: „Minu sünnipäev”, „Isa- või emadepäev”.

3) **Igapäevaelu. Õppimine ja töö.** Koolitee ja koolipäev: kool, klass, tunniplaan, õppeained, koolitarbed ja õppetegevused.

Kellaaeg – täis- ja pooltunnid. Kehaosad ja riided. Emotsioonid ja enesetunne. Tervis ja arsti juures käimine.

Materjalid:

Õpik „Armastan eesti keelt”, 1. õpinguaasta: kooliteemad, tunniplaan, kellaaeg, kehaosad, riided, emotsioonid, tervis.

Töövihik ja pildikaardid: kell, kehaosad, riietusesemed, emotsioonid.

Digiharjutused Avita e-tunnis: kuulamine, sõnavara harjutused.

Videod YouTube'ist: kehaosad ja riided:

<https://www.youtube.com/watch?v=gWwJ115-kTM>

Täiendavad ressursid: kehaosad

<https://learningapps.org/16746006>

Tegevused:

Kellaaegade lauamäng: näita kella, ütle aeg.

(„*Väike kellakohv*” 32 suurt ja 64 väikest kaarti mängimiseks ja õppimiseks)

Tunniplaani koostamine ja arutelu.

Kehaosade nimetamine piltide ja liikumisega.

Riietuse kirjeldamine ja riietumismängud.

Emotsioonide mäng: näoilmete ja sõnadega.

Lihtsad rollimängud: arstivisiit, koolipäev.

4) Eesti ja teised riigid ning nende kultuur.

Eesti sümbolid ja suuremad linnad (Tallinn, Tartu, Pärnu jt).

Rahvakalendri tähtpäevad (mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlapäev), sõbrapäev, emadepäev, laulupidu. Toidukorrad, toidud, joogid ja toiduained.

Materjalid:

Õpik „*Armastan eesti keelt*“, 1. õpinguaasta: Eesti linnad, sümbolid, rahvakalendri tähtpäevad, toidud ja joogid.

Töövihik ja pildikaardid: sümbolid, linnad, toidud, tähtpäevad.

Videod YouTube'ist: Eesti sümbolid, linnad, rahvapühad:

<https://www.youtube.com/watch?v=X-7-6dQSYuI>

Tegevused:

Eesti linnade ja sümbolite piltide nimetamine ja sobitamine.

Tähtpäevade arutelu ja lühike jutustamine („Mardipäev – me käime maske kandmas“).

Lauamäng („*Eesti köögi- ja juurviljad*” õppekaardid) näita ja ütle.

Lihtsad kuulamisülesanded: vali õige pilt või fraas.

Rollimäng: pühade tähistamine klassis (laulmine, maskide tegemine).

Loovtöö: joonistada oma lemmik Eesti linn või püha.

5) Vaba aeg.

Vaba aja tegevused: mängud, mänguasjad, õues olemine ja perega koos veedetud aeg. Lemmiktegevused ja huviringid.

Muusikainstrumendid. Puhkepäevade ja vaheaja tegevused.

Kauplused ja kaubad, ostmine, maksmine ning raha. Suvised tegevused.

Materjalid:

Õpik „*Armastan eesti keelt*“, 1. õpinguaasta: vaba aeg, huvid, mängud, suvised tegevused, poeteemad.

Pildikaardid: mänguasjad, poekaubad, muusikainstrumendid, hobid.

Videod YouTube'ist: mängud ja mänguasjad:

https://www.youtube.com/watch?v=k2_3xzJPMeg

	<p>Täiendavad ressursid: nt muusikainstrumendid https://learningapps.org/4819472 suvised ja talvised tegevused https://wordwall.net/resource/25815648/suvised-ja-talvised-tegevused <u>Tegevused:</u> Pildikaartide nimetamine: mänguasjad, instrumendid, hobid. Lemmiktegevuste tutvustamine: „Mulle meeldib tantsida/mängida.” Rollimäng „Poes ostmine” (kaup, hind, raha, „Palun”, „Aitäh”). Rühmatöö: koostada plakat „Minu vaba aeg“. Kuulamisülesanded: vali õige mäng, ese või tegevus. Lihtne muusikavahendi äratundmise mäng (heli järgi). Suviste tegevuste kirjeldamine (ujumine, sõitmine, matkamine).</p>
<p>Lõimingu võimalused: üldpädevused, läbivad teemad, teised õppeained</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loodusõpetus: ilm, mets- ja koduloomad, taimede eluring, aastaegade muutumine, kodukoht, kodu ja koduümbrus, pereliikmed, Eesti sümboolika. • Matemaatika: arvud ja numbrite järjestamine, võrdlemine, kell, lihtsad mõõtmised. • Kunst ja tööõpetus: joonistamine ja meisterdamine looduse ja pereteemadel, töövahendite tutvustamine. • Muusika: teemakohased laulud, lihtsad rütmiharjutused. • Liikumine: ringmängud, õppekäigud looduses, liikumisharjutused klassis ja õues. <p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enesemääratluspädevus: õpilane õpib tundma iseennast, oma tundeid ja huvisid. Ta oskab rääkida endast, oma perest ja kodust, märkab oma edusamme ning kogeb eduelamust õppimises ja koostöös. Kujuneb positiivne minapilt ja enesekindlus. • Õpipädevus: õpilane harjub õppima juhendamisel: kuulama õpetajat, täitma lihtsaid ülesandeid, kasutama õppevahendeid ning järgima kokkuleppeid. Ta õpib keskenduma, küsima abi ja rõõmustama uute teadmiste üle. • Sotsiaalne- ja kodanikupädevus ning suhtluspädevus: õpilane õpib viisakat suhtlemist, kaaslastega arvestamist ja koostööd. Ta järgib lihtsaid reegleid, osaleb ühistegevustes ning mõistab kodu, kooli ja kodukoha tähtsust. Kujunevad esimesed arusaamad kuuluvusest ja vastutusest. • Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus: õpilane märkab looduses toimuvaid muutusi, tunneb huvi ümbritseva maailma vastu ning oskab kasutada lihtsaid matemaatilisi mõisteid igapäevaelus (arvud, võrdlemine, aeg, mõõtmine). Ta õpib lihtsate vahenditega katsetama ja vaatlema. • Digipädevus: õpilane tutvub digivahenditega õpetaja juhendamisel, kasutab neid õppimiseks ja loovtegevusteks ning järgib elementaarseid ohutusreegleid. Kujuneb arusaam digivahendite eesmärgipärasest kasutamisest. 	
2. klass	
Õpitulemused	Õppesisu
<p>Õpilane: 1) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest; 2) loeb dialoogi;</p>	<p>1) Mina ja teised. Omadussõnadega kirjeldamine. Kooliasjad ja riided (1. kl kordamine). Aadress. Kodu ja koduruumid. Värvid, sh heledad ja tumedad toonid. Kodukoha paigad (haigla, kauplus, raamatukogu jt). Turg. Liiklusvahendid. Lemmikloomad.</p>

<p>3) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kooli) kirjeldamiseks;</p> <p>4) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;</p> <p>5) on omandanud õppekava raames esmased teadmised Eestist ja eesti kultuurist;</p> <p>6) suhtub positiivselt eesti keele õppimisse;</p> <p>7) töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel;</p> <p>8) on lugenud vähemalt ühe lasteraamatu;</p> <p>9) esitab peast kahte luuletust;</p> <p>10) koostab lühemat suulist juttu pildiseeria või küsimuste abil;</p> <p>11) väljendab end arusaadavalt suhtlusolukordades: palumine, küsimine, keeldumine, vabandamine, tänamine;</p> <p>12) loeb ladusalt ja ilmekalt päheõpitud nelja realist luuletust;</p> <p>13) eristab täis- ja kaashäälikut, sõna, liitsõna, lauset;</p> <p>14) kasutab suurt algustähte inimeste, loomade ja kooli nimes, tuntud kohanimedes;</p> <p>15) oskab lause lõppu panna kas punkti või küsimärgi;</p> <p>16) kirjutab väikesi ja suuri kirjatähti (lahuskiri või siduskiri);</p> <p>17) kirjutab loetava käekirjaga;</p> <p>18) oskab vihikusse paigutada tööd, kirjutada pealkirja, kuupäeva;</p> <p>19) täidab õpilaspäevikut (kirjutab tunniplani üks</p>	<p>Ametid. Jõulud ja talverõõmud (suusatamine, uisutamine, kelgutamine).</p> <p><u>Materjalid:</u> Õpik: „<i>Armastan eesti keelt</i>” (2. õpinguaasta vastavad peatükid: kirjeldamine, kodu, kodukoht, ametid, talverõõmud). Pildikaardid: omadussõnad, ruumid, asutused, liiklusvahendid, ametid, talvised tegevused. Videod YouTube’ist: nt koduruumid https://www.youtube.com/watch?v=0u_OIFKDHGk&t=52s ametid https://www.youtube.com/watch?v=YpCxJ_g2lp8</p> <p><u>Tegevused:</u> Omadussõnade mäng: kirjeldame pilti (suur–väike, hele–tume, pikk–lühike). Kodu ruumide nimetamismäng: „<i>Kus ma olen?</i>” (köök, elutuba, vannituba jne). Aadressi kirjutamise harjutus (oma või väljamõeldud). Asutuste pildimäng: haigla, pood, raamatukogu – vali õige pilt. Ametite rollimäng: arst, õpetaja, müüja, politseinik. Turu mäng: ostmine ja müümine piltkaubaga. Lemmikloomade tutvustus: „<i>Minu lemmikloom on...</i>” Talverõõmude liikumismäng: suusatan, uisutan, kelgutan (liigutustega).</p> <p>2) Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Igapäevaste tegevuste kirjeldamine: ärkamine, pesemine, söömine, õppimine, mängimine, puhkamine ja magamaminek. 1.klassi kordamine. Tervisega seotud sõnavara, mis aitab kirjeldada enesetunnet ja lihtsamaid sümptomeid. Tutvumine linna peamiste kohtadega, kuhu lapsed igapäevaselt või vabal ajal satuvad (õppekoht, spordipaik, huviring, kultuurikeskus). Aja ja kalendri põhiteadmised: kuud, nädalapäevad, aastaajad ning erinevad viisid kellaaja väljendamiseks. Päeva osade nimetamine (hommik, päev, õhtu, öö) ja oma päevakava kirjeldamine.</p> <p><u>Materjalid:</u> Õpik: „<i>Armastan eesti keelt</i>” – 2. õpinguaasta peatükid: igapäevaelu, tervis, vaba aeg, kalender, kellaeg. Videod YouTube’ist: kella õppimine https://www.youtube.com/watch?v=FwRYLywEaus tervis https://www.youtube.com/watch?v=s-jiBO9LrLY https://www.youtube.com/watch?v=WSWN8nrSOzU kuud https://www.youtube.com/watch?v=dHOGHbwnap0</p> <p>Täiendavad ressursid: nt tegevused https://wordwall.net/et/resource/1426285/tegevused https://wordwall.net/et/resource/98438794/tegevused</p> <p><u>Tegevused:</u> Kellaegade lauamäng: näita kella, ütle aeg. („<i>Väike kellakohv</i>” 32 suurt ja 64 väikest kaarti</p>
--	---

<p>nädal ette, märgib kodused tööd õpetaja juhendamisel); 20) teeb ära kirja nii tahvlilt kui õpikust; 21) oskab eristada jutukest ja luuletust; 22) oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas.</p>	<p>Tervise rollimäng: „Mul valutab kõht / mul on nohu” – üks laps patsient, teine arst. Kalendrimäng: kuud, nädalapäevad ja aastaajad – õpilane leiab õiged kaardid või järjestab päevad. Päevakava koostamine: õpilane joonistab või kirjutab oma päeva (mida ta teeb hommikul, lõunal, õhtul). 3) Eesti ja teised riigid ning nende kultuur. Tutvumine Eesti naaberriikide ja nende pealinnadega. Keeled, mida räägitakse Eestis ja teistes riikides. Eesti maastiku olulised tunnused: linnad, saared, veekogud ja meri. Toidu nimetused menüüst ja toidukordadest (võileib, supp, praad, jne) <u>Materjalid:</u> Õpik: „<i>Armastan eesti keelt</i>” – 2. õpinguaasta peatükid: riigid, keeled, Eesti loodus ja toit. Pildikaardid: riigid, pealinnad ja keeled. Veebikaardi kasutamine: https://www.eestikaart.com/ Videod YouTube’ist: nt Eestist https://www.youtube.com/watch?v=hkmM3xnn-Ow Täiendavad ressursid: nt riigid https://wordwall.net/et/resource/74726067/eesti-keel/riigid ristsõna (toidu teemal) https://wordwall.net/et/resource/69097809/2kl-palun-mulle-%C3%BCks-rists%C3%B5na <u>Tegevused:</u> Riikide ja pealinnade mäng: õpilased ühendavad riigi pildi või nime õige pealinnaga (nt Soome – Helsingi). Menüü rollimäng: õpilased valivad menüüst toite ja teevad tellimusi restorani mängus. Toidupiltide mäng: õpilane seob pildi õige toidunimega (võileib, puder, omlett jne). 4) Vaba aeg. Lemmiktegevused. (Mulle meeldib... Mulle ei meeldi...). Mängude käsklused ja juhendid. <u>Materjalid:</u> Õpik: „<i>Armastan eesti keelt</i>” – 2. õpinguaasta peatükid: lemmiktegevused, mängud, suveplaanid. Pildikaardid: tegevused vabal ajal (mängimine, joonistamine, jne), lauamängude elemendid (täring, nupp, laud, liikumine edasi/tagasi), pikniku tarvikud (korv, tekk, toit, joogipudel). Täiendavad ressursid: nt mis meeldib/ei meeldi https://wordwall.net/et/resource/64985301/mulle-meeldib-ei-meeldi https://wordwall.net/et/resource/61802587/mulle-meeldib <u>Tegevused:</u> Lemmiktegevuste arutelu: Õpilased ütlevad lausetes „Mulle meeldib...” või „Mulle ei meeldi...” oma tegevusi (nt joonistamine, jooksmine, lauamängud). Võib teha paaris- või rühmatööna, kus lapsed arutavad ja jagavad oma eelistusi.</p>
--	--

	<p>Klass mängib lihtsat lauamängu (täring, nupp, käi, jääd vahele, liigud edasi, mine tagasi). Õpilased kordavad mängus käsklusi eesti keeles.</p> <p>Õpilased valivad pildikaartidelt või joonistavad, mida võtavad piknikule (korv, tekk, toit, joogipudel) ja kuhu lähuvad (park, rand, mets).</p>
<p>Lõimingu võimalused: üldpädevused, läbivad teemad, teised õppeained</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inimeseõpetus: mina ja teised, kodu, kodukoht, ametid, lemmikloomad, igapäevaelu, tervis, päevakava, kell, kuud, nädalapäevad, aastaajad, Eesti ja teised riigid, toidunimed, vaba aeg, lemmiktegevused. • Matemaatika: kell, kalender, kuud, nädalapäevad, lihtsad võrdlused. • Kunst ja tööõpetus: joonistamine ja meisterdamine õpitud teemadel. • Muusika: teemakohased laulud. • Liikumine / kehaline kasvatus: ringmängud, liikumismängud, õppekäigud kodukohta ja kooli ümbruses. <p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enesemääratluspädevus: õpilane oskab paremini kirjeldada oma tundeid, tugevusi ja huvisid. Ta väärtustab oma tööd ja pingutust, suudab lihtsate juhendite järgi hinnata oma tegevust ning märkab arengut õppimises. • Õpipädevus: õpilane oskab iseseisvamalt õppida: planeerida oma tööd, täita ülesandeid järjest, kasutada erinevaid õppevahendeid ja lihtsaid õppimisstrateegiaid. Ta suudab keskenduda ning vastutab oma õppimise eest juhendamisel. • Sotsiaalne pädevus / suhtluspädevus: õpilane teeb koostööd paaris ja rühmas, arvestab kaaslastega ning lahendab lihtsamaid suhtlusolukordi. Ta mõistab reeglite vajalikkust koolis ja kogukonnas ning käitub vastutustundlikult. • Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus: kellaeg, kalender, aastaegade, päevaosade ja lihtsate võrdluste mõistmine. • Digipädevus: veebivahendite kasutamine riikide, kaartide ja harjutuste õppimiseks, YouTube'i ja Wordwall'i materjalid. 	

3. klass	
Õpitulemused	Õppesisu
<p>Õpilane:</p> <p>1) saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;</p> <p>2) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kooli) kirjeldamiseks;</p> <p>3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;</p> <p>4) on omandanud õppekava raames esmased teadmised Eestist ja eesti kultuurist;</p> <p>5) suhtub positiivselt eesti keele õppimisse;</p> <p>6) koostab suulist ja kirjalikku juttu pildiseeria, tugisõnade, küsimuste abil;</p> <p>7) töötab tekstiga juhiste alusel;</p> <p>8) tunneb ära, mis on jutustus, luuletus, näidend, muinasjutt;</p> <p>9) kasutab suurt algustähte lause algul, inimese- ja loomanimedes ning tuntumates kohanimedes;</p> <p>10) oskab tähestikku, teab ja tunneb eesti keele häälikuid;</p> <p>11) oskab nimetada vastandtähendusega sõnu;</p> <p>12) teab komaga ja komata sidesõnu;</p> <p>13) tunneb ära sõnaliikidest nimi-, omadus- ja tegusõnu ning liitsõnu;</p> <p>14) oskab märkida mitmuse lõppu ja tegusõna pöördelõppe; oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas; kirjutab sidusat teksti oma eluoluga seotud teemadel;</p> <p>15) on lugenud vähemalt kaks lasteraamatut;</p>	<p>1) Mina ja teised. Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ja kirjeldamine. Päevakava: tunnid ja tegevused. Järgarvud: 1., 2., 3. jne. Spordialad (jooksmine, ujumine, suusatamine, uisutamine, rattaga sõitmine, jne). Transport (millega?).</p> <p><u>Materjalid:</u> Õpik ja töövihik „<i>Armastan eesti keel</i>”- 3. õpinguaasta Töölehed: Päevakava täitmine ja kirjeldamine. Järgarvude harjutused: 1., 2., 3. koht, päev jne. Spordialade ja transpordi ainsuse/mitmuse harjutused. Videod YouTube’ist: nt spordialad https://www.youtube.com/watch?v=hwftU6UoXU8 Transport (millega sõidame) https://www.youtube.com/watch?v=QRg8c_McTR8 Täiendavad ressursid: nt spordialad https://wordwall.net/ru/resource/30415128/spordialad_jargarvud https://wordwall.net/et/resource/78065888/i%C3%A4rgarvud</p> <p><u>Tegevused:</u> Lauamäng „<i>Vastandsõna</i>” (mängude ja kaartide kogumik antonüümidega/omadussõnad). Kaarti kasutades võivad lapsed kirjeldada enda või oma sõpru, pere (nt „minu vend on tark, mina olen julge”). Piltide kirjeldamine Õpilased saavad pildikaardid: inimesed, tegevused, sporditegevused. Nad kirjeldavad pildi tegevust või inimest lauses: „Tüdruk on rõõmus, poiss on kurb.”</p> <p>2) Kodu ja lähiümbrus. Kodu ja selle asukoht, kodus olevad esemed ning lähiümbrus ja loodus. Koduloomad ja igapäevased tegevused kodus. Perekondlikud sündmused ja tähtpäevad. Liiklusvahendid ja koolitee. Aeg ja ilm: aastaajad, kuud, nädalapäevad.</p> <p><u>Materjalid:</u> Õpik ja töövihik „<i>Armastan eesti keelt</i>”- 3. õpinguaasta Töölehed: Perekondlike sündmuste ja tähtpäevade sõnavara. Liiklusvahendite ja koolitee kirjeldamine. Aja ja ilmastiku harjutused (aastaajad, kuud, nädalapäevad). Videod YouTube’ist: nt koduloomad https://www.youtube.com/watch?v=pPWN1SbNxn4 aastaajad ja kuud https://www.youtube.com/watch?v=HRE0P0ePQII Täiendavad ressursid: Kodu ja mööbel: https://wordwall.net/et/resource/92667380/3kl-m%C3%B6%C3%B6bel-vali-%C3%B5ige Lastekirjanike raamatud:</p>

Aino Pervik „Paula jõulud”

Heljo Mänd „Tuulehunt”

Tegevused:

Kodu ja koduümbrus – jutustamine ja joonistamine:

Õpilane joonistab oma toa või kodu ümbruse ja kirjeldab 2–3 lausega, mis seal on (nt laud, tool, lilled, puu, lind).

Perekondlike sündmuste rollimäng:

Õpilased mängivad sünnipäevapidu: üks on sünnipäevalaps, teised külalised; harjutatakse sõnavara nagu *kingitus*, *pidu*, *kook*.

Liiklusvahendite ja koolitee mäng:

„Kuidas ma lähen kooli?” – õpilane valib pildidelt õige transpordivahendi ja kirjeldab oma kooliteed.

Aeg ja ilm – kalendrimäng:

Õpilane järjestab kuud, nädalapäevad ja aastaajad, või otsib õiged kaardid piltide ja sõnade järgi.

3) **Igapäevaelu. Õppimine ja töö.** Tervis ja haigused, arsti juures:

Sõnavara: pea-, kõrv-, kurguvalu, gripp, angiin, kopsupõletik, hambavalu, luumurd, ravim, tablett, plaaster.

Lihtsad laused: *Mul valutab kõrv, Ma käin arsti juures, Ma võtan tableti.* Kodumasinad (*Pesumasin peseb riideid*). Sõbrad.

Materjalid:

Õpik ja töövihik „*Armastan eesti keelt*”- 3. õpinguaasta

Lastekirjanike raamatud:

Andrus Kivirähk „Karneval ja kartulisalat”

Piret Raud „Natuke napakad lood”

Täiendavad ressursid: nt kodumasinad

[https://wordwall.net/resource/31486120/eesti-](https://wordwall.net/resource/31486120/eesti-keel/kodumasinad-sobita-kokku-s%C3%B5na-ja-pilt)

[keel/kodumasinad-sobita-kokku-s%C3%B5na-ja-pilt](https://wordwall.net/resource/31486120/eesti-keel/kodumasinad-sobita-kokku-s%C3%B5na-ja-pilt)

[https://wordwall.net/resource/90052711/kodutehnika-](https://wordwall.net/resource/90052711/kodutehnika-definitsioonid-3kl)

[definitsioonid-3kl](https://wordwall.net/resource/90052711/kodutehnika-definitsioonid-3kl)

Tegevused:

Ekskursioonid tervise teemal:

[https://tervisemuuseum.ee/haridus/muuseumitunnid/1-](https://tervisemuuseum.ee/haridus/muuseumitunnid/1-kooliaste/)

[kooliaste/](https://tervisemuuseum.ee/haridus/muuseumitunnid/1-kooliaste/)

Rollimäng „Patsient ja arst”, lühikesed dialoogid.

Kodumasinad: piltide mäng ja päevatoimingute joonistamine, sõnade ja lausete harjutamine.

Kirjandus ja lugemine: lugemine ja lühijutustuste loomine raamatute põhjal.

4) **Eesti ja teised riigid ning nende kultuur.** Rahvakalendri

tähtpäevad: vastlapäev, lihavõtted, emadepäev, jaanipäev, hingede päev, isadepäev, mardipäev, kadripäev, jõulud.

Riigid ja nende kultuur: naaberriigid, pealinnad, põhirahvused,

keel, sümboolika. Lihtsad laused: *Soome pealinn on Helsinki,*

Rootsis räägitakse rootsi keelt. Sünnipäev ja kutse: sünnipäeva

kutse koostamine: kuupäev, kellaeg, koht ja tegevus.

Materjalid:

Õpik ja töövihik „*Armastan eesti keelt*”- 3. õpinguaasta

	<p>Täiendavad ressursid: nt rahvakalendri tähtpäevad: https://www.folklore.ee/Berta/kalender.php#jaanuar https://eestikeel3klassile.weebly.com/rahvakalender.html</p> <p>riigid https://wordwall.net/et/resource/81938163/3kl-riigid https://wordwall.net/et/resource/1523794/riigid-1%C3%A4%C3%A4nemere-valgalal https://wordwall.net/et/resource/12287274/riigid-ja-rahvused</p> <p>Eesti sümbolika https://wordwall.net/et/resource/28905104/eesti</p> <p><u>Tegevused:</u> Kalendrimäng: õpilased asetavad tähtpäevad aastaringi õigesse kusse ja räägivad, kuidas neid Eestis tähistatakse. Laulu- ja tantsuring: õpetaja õpetab lühikesi rahvalaule või tantse vastavatel tähtpäevadel. Riigid ja nende kultuur: maailmakaardi mäng: õpilane näitab kaardil riiki, nimetab pealinna ja räägib põhirahvusest või keelest. Riikide sümbolite meisterdamine: õpilased loovad lipud, rahvariided või lihtsad käsitööesemed erinevatest riikidest. Viktoriin: küsimused Eestist ja naaberriikide (https://wordwall.net/et/resource/38314912/eesti-viktoriin) Sünnipäev ja kutse: kutse loomine ja vahetamine: õpilased koostavad oma sünnipäevakutse ja annavad selle klassikaaslasele, seejärel loevad üksteisele ette. 5) Vaba aeg. Õpilane räägib oma lemmiktegevustest ja suveplaanidest. Sõnavara hõlmab mängud, sport, muuseumikülastused, kinno ja teatrisse minek, matkamine ja reisimine. Samuti lihtsate lausete moodustamine tegevuse, vahendi ja kaaslaste kohta.</p> <p><u>Materjalid:</u> Õpik ja töövihik „<i>Armastan eesti keelt</i>” - 3. õpinguaasta Töölehed: Lemmiktegevuste sõnavara ja lauseharjutused. Suveplaanide kirjutamine ja joonistamine. Mängude käskluste ja juhendite harjutamine. Täiendavad ressursid: nt sport https://wordwall.net/et/resource/85340349/sport</p> <p><u>Tegevused:</u> Pantomiimimäng „<i>Krokodil</i>” – üks õpilane näitab tegevust ilma sõnadeta, teised arvavad, mis tegevus on. Mängude käsklused: õpilased annavad ja järgivad juhiseid klassimängudes (<i>Hoi a palli, Jaluta ringi</i>). Ootan suve: suveplaanide joonistamine: õpilased joonistavad või kirjutavad, kuhu nad reisivad, lähevad ujuma või matkale.</p>
<p>Lõimingu võimalused: üldpädevused, läbivad teemad, teised õppeained</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inimeseõpetus: mina ja teised, pereliikmed, sõbrad, päevakava, igapäevaelu, tervis ja haigused, arsti juures käimine, kodumasinad. • Matemaatika: järgarvud, kellaeg, kalendri põhiteadmised (kuud, nädalapäevad, aastaajad). 	

- Kunst ja tööõpetus: joonistamine ja meisterdamine kodu, lähiümbruse, rahvakalendri tähtpäevade ja riikide teemadel.
- Muusika: rahvalaulud ja tantsud tähtpäevadel, teemakohased laulud
- Liikumine: spordialad, liikumismängud, orienteerumine, pantomiimimängud, aktiivsed lauamängud.

Üldpädevused:

- Enesemääratlus- ja õpipädevus: enese ja oma päeva kirjeldamine, päevakava koostamine, tegevuste planeerimine.
- Sotsiaalne ja kodanikupädevus: suhtlemine kaaslaste ja perega, rollimängud, koostöö ja grupitöö.
- Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus: järgarvud, kell, kalender.
- Digipädevus: lihtsad veebimängud ja interaktiivsed harjutused sõnavara ja teadmiste kinnistamiseks.

II kooliaste

Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud	Kooliastme õpitulemused
<p>6. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab B1-keeleskustaseme, mis tähendab, et ta ...</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) saab aru kirjalikest ja suulistest tekstidest; 2) väljendab ja põhjendab oma arvamust, räägib oma kogemustest ja kavatsustest, tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; 3) kasutab leitud infot suhtlusülesannete täitmiseks; 4) koostab isiklike lihtsaid eri tüüpi tekste; 5) on kursis mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud üritustega ja tuntud inimeste tegevusega; 6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid; 7) tunneb ja järgib üldisi viisakusnorme. 	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; 2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhistest ja kirjadest; 3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest 4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisisust; 5) leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jmt; 6) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu; 7) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; 8) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; 9) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; 10) jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; 11) kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi; 12) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; 13) vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; 14) avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta; 15) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; 16) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; 17) valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; 18) tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; 19) kasutab grammatika põhitariindeid võrdlemisi korrektselt; 20) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.

4. klass	
Õpitulemused	Õppesisu
<p>Õpilane:</p> <p>1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades õpitud sõnavara ulatuses (nt poes, apteegis ühistranspordis);</p> <p>2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhistest ja kirjadest (kuulutus, küsitlus, tööjuhised, päevaplaanid);</p> <p>3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest;</p> <p>4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisist; 5) leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jmt;</p> <p>6) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisist (vahendab raamatu või filmi põhisist);</p> <p>7) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;</p> <p>8) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel;</p> <p>9) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile;</p> <p>10) jagab lihtsamaid juhiseid (käskiv kõneviis);</p> <p>11) kirjeldab kohti, tegevusi ja inimesi ;</p> <p>12) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone;</p> <p>13) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu</p>	<p>1) Mina ja teised. Suhtlemine pereliikmete ja koolikaaslastega; viisakusväljendid.</p> <p><u>Materjalid:</u> Õpik ja töövihik „Armastan eesti keelt” – 4. õpinguaasta Töölehed: viisakusväljendid (palun, vabandust, aitäh, kas saaksid...), suhtlussituatsioonid Dialoogikaardid (koolis, kodus, sõpradega) Täiendavad ressursid: nt viisakusväljendid https://scratch.mit.edu/projects/508927257/fullscreen/</p> <p><u>Tegevused:</u> Rollimängud: „Kuidas ma küsin abi?”, „Kuidas alustan vestlust?” Dialoogide koostamine ja esitamine paaris Viisakusväljendite sobitamise mäng (olukord – sobiv väljend) Klassivestlus: „Millal peab olema eriti viisakas?”</p> <p>2) Kodu ja lähiümbrus. Elu linnas ja maal; looduse märgid; kodu kirjeldamine; lemmikloomad; töövahendid ning kohustused kodus; rõõmsad ja kurvad sündmused peres; peretraditsioonid.</p> <p><u>Materjalid:</u> Õpik ja töövihik „Armastan eesti keelt” - 4. õpinguaasta Töölehed: kodu ja lähiümbruse kirjeldamine; linna ja maa võrdlus Pildikaardid: loodusmärgid, kodutööd, lemmikloomad</p> <p><u>Tegevused:</u> Minu kodu kirjeldamine (suuline ja kirjalik, 5-6 lauset) Joonistamine + jutustamine: „Minu lemmikloom” ja „Minu kodu ümbrus” Rühmatöö: peretraditsioonide tutvustamine Vestlusring: rõõmsad ja kurvad sündmused peres.</p> <p>3) Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Aja planeerimine; avalikud kohad/asutused (poes, apteegis, ühistranspordis, haiglas/polikliinikus jm); turvaline liiklemine; tee küsimine ja juhatamine; igapäevased tegevused ja olukorrad. Koolielu (tunni tegevused, koolitoit, koolitarbed, tunniplaan); ametid, töökohad, tegevused tööl.</p> <p><u>Materjalid:</u> Õpik ja töövihik „Armastan eesti keelt” – 4. õpinguaasta Töölehed: igapäevased tegevused, avalikud kohad, töö ja koolielu Pildikaardid: koolitarbed, ametid, bussid, pood, apteek Täiendavad ressursid: nt ametid https://learningapps.org/1862310</p> <p><u>Tegevused:</u> Rollimängud: poes, apteegis, bussipeatuses, küsimuste koostamine Päevakava kirjutamine (5–6 lauset) Kaardiülesanne: oma kodukandi ja kooli ümbruse märkimine</p>

<p>kutse, sõnum, ankeet, e-kiri nii paber kandjal kui ka arvutis; 14) valdab õpitud põhioskavara; 15) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektset; 16) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.</p>	<p>Rühmatöö: ühe ameti tutvustamine (poster + dialoog) Turvalise liikumise arutelu ja mäng 4) Eesti ja maailm. Eesti geograafiline asukoht; ilm; riigi- ja rahvussümbolika; riigipühad ja riiklikud tähtpäevad; üldrahvalikud sündmused; naaberriigid; pealinnad, põhirahvused, keel, kultuuritavad, huvipakkuvad paigad, muuseumid. <u>Materjalid:</u> Õpik ja töövihik: „Armastan eesti keelt“ – 4. õpinguaasta Töölehed: ilm, riigi- ja rahvumärgid, riigipühad, tähtpäevad, naaberriigid ja pealinnad Pildikaardid ja atlased: Eesti kaart, Euroopa kaart, lipud, rahvussümbolid, muuseumid, huvipakkuvad paigad Täiendavad ressursid: nt Eesti sümbolid https://learningapps.org/1389897 riigid ja lipud https://learningapps.org/14088854 Videod YouTube’ist: nt Eesti sümbolid https://www.youtube.com/watch?v=kQJN_13VrVQ <u>Tegevused:</u> Eesti geograafiline asukoht ja ilm: Kaardimäng: õpilased paikestavad Eesti naaberriigid ja pealinnad ning arutavad geograafilist asukohta. Ilmaviktoriin: õpilased kirjeldavad päeva ilma ja seostavad aastaegadega. Riigi- ja rahvussümbolika ning riigipühad: Sümbolide meisterdamine: lipud, vapp, rahvariided paberil või kartongil. Arutelu ja mini-rollimäng: kuidas tähistatakse riigipühi ja tähtpäevi (Vabariigi aastapäev, iseseisvuspäev jne). Naaberriigid ja maailm: Pealinna ja kultuuri viktoriin: õpilased seostavad riiki, pealinna, rahvust ja keelt. Rühmatöö: iga rühm tutvustab ühte naaberriiki või Euroopa riiki (poster, lühike esitus). Loovülesanne: õpilased joonistavad või kirjutavad lühikese loo oma lemmikpaigast Eestis. 5) Vaba aeg. Kooliväliline tegevus; huvid; laagrid; lugemiseelised; perepuhkus; spordialad ning sportlikud tegevused. <u>Materjalid:</u> Õpik ja töövihik: „Armastan eesti keelt“ – 4. õpinguaasta Töölehed: vaba aja tegevused, spordialad Pildikaardid: spordivarustus, laagrikohad, perepuhuse tegevused Täiendavad ressursid: nt vaba aja tegevused: https://wordwall.net/et/resource/30415128/spordialad <u>Tegevused:</u> Rühmatöö: iga õpilane räägib oma hobidest ja huvidest, koostab lühijutu.</p>
---	--

	<p>Loovülesanne: õpilased joonistavad või kirjutavad, mida nad tavaliselt pärast kooli teevad.</p> <p>Laagrid ja perepuhkus:</p> <p>Arutelu klassis: kuhu lapsed reisivad või millises laagris osalevad, millised tegevused seal toimuvad.</p> <p>Rollimäng: matkamine, telkimine, spordivõistlus laagripaigas.</p> <p>Lugemiseelistused:</p> <p>Raamatute jagamine: õpilased tutvustavad oma lemmikraamatuid, arutatakse autorite ja žanrite üle; rääkimine teemal „Minu lemmikraamat”.</p> <p>Spordialad ja sportlikud tegevused:</p> <p>Liikumismängud: klassis või õues mängud, mis simuleerivad spordialasid (jalgpall, rahvastepall, liikumismängud).</p> <p>Pantomiimimäng „Krokodill”: üks õpilane näitab spordialat, teised arvavad, mis see on.</p> <p>Üldine sõnavara kordamine:</p> <p>Kaardimäng: pildikaardid tegevuste, spordivarustuse, raamatute ja laagrikohtadega.</p> <p>Viktoriin või lauamäng: küsimused vaba aja tegevuste ja spordialade kohta.</p> <p>6) Tervis. Tervis (haigused, põhjused, ravimine), sport, tervislik toitumine.</p> <p><u>Materjalid:</u></p> <p>Õpik ja töövihik: „Armastan eesti keelt” – 4. õpinguaasta</p> <p>Töölehed: haigused, ravimeetodid</p> <p>Täiendavad ressursid: nt tervis https://learningapps.org/10320398 https://learningapps.org/32294323 tervislik ja ebatervislik https://learningapps.org/10317811</p> <p><u>Tegevused:</u></p> <p>Rollimäng „Arsti kabinet”: õpilased mängivad patsienti ja arsti, kasutades fraase: „Mul valutab kõht / pea / kurk / kõrv”, „Ma võtan tableti”.</p> <p>Sõnavara mäng: pildikaardid haigustest, ravimitest, arstikutsetest.</p> <p>Toidugruppide sorteerimine: õpilased jagavad toidukaardid rühmadesse (puuviljad, köögiviljad, piimatooted, liha jne).</p> <p>Menüü koostamine: lapsed koostavad tervisliku päeva toidukava (hommikusöök, lõuna, õhtusöök, vahepala).</p> <p>Üldine tegevus ja kordamine:</p> <p>Kaardimäng: sobita haigus ja ravi, sport ja vajalik varustus, toit ja toidugrupp.</p> <p>Rühmatöö: valmistada poster teemal „Kuidas hoida oma tervist”.</p>
<p>Lõimingu võimalused: üldpädevused, läbivad teemad, teised õppeained</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inimeseõpetus: mina ja teised; suhtlemine pereliikmete, koolikaaslaste ja sõpradega; viisakusväljendid; konfliktide lahendamine; enesehinnang; igapäevased tegevused; töö- ja koolielu; tervis ja haigused. • Loodusõpetus: loodusmärgid, ilm, aastaajad. 	

- Matemaatika: ajaplaneerimine, päevakava koostamine, lihtsad arvulised tegevused igapäevaelus.
- Kunst ja tööõpetus: joonistamine ja meisterdamine teemadel (riigi- ja rahvussümbolid, kodu, lemmikloomad, muuseumid, lipud, toidukaardid).
- Muusika: rahvalaulud ja tantsud riigipühadel, klassilaulud ja tegevustega seotud laulud.
- Kehaline kasvatus: spordialad ja liikumismängud, tervislik võimlemine, karastamine.
- Kokandus: tervislik toitumine, toidupüramiid, taldrikureegel, tervisliku toidu valmistamine.
- Liikumine: kooli ümbrus, linn ja maa, turvaline liiklemine, rühmatööd ja mängud õues.

Üldpädevused:

- Enesemääratluspädevus: eneseväljendus, eneseanalüüs, suhtlemisoskus, oma tegevuste planeerimine ja jälgimine.
- Sotsiaalne ja kodanikupädevus: koostöö, abistamine, suhtlemine sõprade ja pereliikmetega, liiklus- ja käitumisreeglid.
- Õpipädevus: igapäevase tegevuse kirjeldamine, päevakava koostamine, info otsimine ja kasutamine.
- Kultuuri- ja väärtuspädevus: riigi- ja rahvussümbolika, tähtpäevade tähistamine, kultuurilised tavad ja traditsioonid.
- Digipädevus: õppevideote, veebimängude ja interaktiivsete ülesannete kasutamine.

5. klass

Õpitulemused	Õppesisu
<p>Õpilane:</p> <p>1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades;</p> <p>2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhustest ja kirjadest (kuulutused, saatekavad, küsitlused, reeglid, ilmateated, tööjuhised/soovitused, sõiduplaanid, blogid, postitused, päevaplaanid, reklaamid, tänukirjad);</p> <p>3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest;</p> <p>4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisisust;</p> <p>5) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu</p> <p>6) vahendab raamatu või filmi põhisisu;</p> <p>7) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;</p>	<p>1) Mina ja teised. Suhted peres ja koolis, emotsioonid ja tuju, ootused ja hirmud, unistused ja pettumused.</p> <p><u>Materjalid:</u></p> <p>Õpik ja töövihik: „<i>Armastan eesti keelt</i>” – 5. õpinguaasta</p> <p>Tööleht: emotsioonid</p> <p>Pildikaardid: pereliikmed, erinevad emotsioonid, unistuste tegevused</p> <p><u>Tegevused:</u></p> <p>Rollimäng: „Kuidas lahendada konflikt koolis” – lapsed mängivad olukordi, kus on lahendamist vajav probleem.</p> <p>Emotsioonide lauamäng: õpilane valib kaardi (nt rõõm, kurbus, viha) ja kirjeldab olukorda, kus ta tunneb seda emotsiooni.</p> <p>Tunnete joonistamine: lapsed joonistavad, kuidas tunnevad end erinevates olukordades (koolis, kodus, sõpradega).</p> <p>Arutelu klassis: millised on õpilaste ootused uue kooliaasta või õppeaine osas, millised hirmud tekivad ja kuidas nendega toime tulla.</p> <p>Unistuste ja eesmärkide poster: lapsed joonistavad või kirjutavad oma unistused ja eesmärgid.</p> <p>Lühike jutustus teemal „Minu suurim unistus ja kuidas seda saavutada”.</p> <p>2) Kodu ja lähiümbus. Erinevad kodud, elu linnas ja maal, koduümbus, kodutööd, aia- ja õuetööd, unistuste kodu, liiklus, tee juhatamine, õnnetused teel.</p> <p><u>Materjalid:</u></p> <p>Õpik ja töövihik: „<i>Armastan eesti keelt</i>” – 5. õpinguaasta</p> <p>Töölehed: linn ja maaelu, koduümbus, kodutööd</p>

<p>8) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; 9) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; 10) jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; 11) kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi; 12) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; 13) avaldab arvamust tuttavatel teemadel; 14) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, ankeet nii paber kandjal kui ka arvutis;; 15) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste lihtsamatel tuttavatel teemadel nii paber kandjal kui ka arvutis;; 16) valdab põhisoonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit. 17) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemise korrektselt; 18) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.</p>	<p>Pildikaardid: kodud, mööbel, kodumasinad, tänavad, liiklusvahendid Videod YouTube'ist: nt minu kodu https://www.youtube.com/watch?v=HFGwcvwbkPs Täiendavad ressursid: nt sõnaveebist piltsõnastiku teemad (https://sonaveeb.ee/wordgame): kodumasinad, köök, linn, mööbel <u>Tegevused:</u> Rühmatöö: õpilased joonistavad või kirjeldavad oma kodu ja kodukohta (linn või küla). Arutelu: erinevused linnas ja maal elamisel – eelised ja puudused. Kaardimäng: sobita koduümbruse objektid ja tegevused (aias töötamine, koristamine, söögi valmistamine). Loovülesanne: joonistada unistuste kodu, kirjeldada, milline see välja näeb, millised toad, aed, lemmikloomad; rühmatöö: jagada ideid ja seletada kaaslastele oma valikut. Rollimäng: tee juhatamine ja õnnetuste vältimine (nt ülekäiguraja kasutamine, liiklusmärgid, ohutud teed). Viktoriin: küsimused liiklusmärkide, sõiduteede ja ohutuse kohta. 3) Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Koolielu, lemmiktegevused koolis/tunnis; koolimeedia (kooliraadio/TV/ajaleht), vahetundide tegevused; koolimaja/ruumide kirjeldamine, kooliraamatukogu; korrapidamine, koolimaja hoidmine; koolivorm (selle eeldused ja puudused), huviharidus (spordi-, kunstiringid); kooli traditsioonid ja tähtpäevad; e-õpe, koolitoit, õpilasvahetused, koolivahetused, unistuste kool. <u>Materjalid:</u> Õpik ja töövihik: „<i>Armastan eesti keelt</i>” – 5. õpinguaasta Töölehed: kooliruumide kirjeldus, vahetundide tegevused, kooli traditsioonid Pildikaardid: klassiruum, raamatukogu, spordisaal, kunstiruum, koolivorm, koolitoit, vahetunnid, ringid Raamat: I. Tomusk „Digipöörane kool” <u>Tegevused:</u> Rühmatöö: kirjeldada oma klassiruumi või kooli ruume (klass, raamatukogu, spordisaal, kunstituba). Kaardimäng: sobita kooliruumid ja nende funktsioonid. Arutelu ja rollimäng: mida õpilased teevad vahetundides, millised on lemmiktegevused, kuidas organiseerida vabaaega. Joonistamine / kirjutamine: „Minu lemmikvahetund” – tegevuste kirjeldamine ja põhjendamine. Rühmatöö: iga rühm valib ühe huviringi või kooli traditsiooni, koostab plakati ja tutvustab klassile. Viktoriin: küsimused kooli traditsioonide ja tähtpäevade kohta. Koolitoit ja e-õpe: Arutelu ja kirjutamine: eelised ja puudused koolitoidus ja e-õppes, õpilaste isiklikud kogemused.</p>
---	--

Menüü koostamine: tervislik koolilõuna valik.
Loovülesanne: disainida unistuste koolivorm või kooli, kirjutada lühike kirjeldus, miks see oleks ideaalne.
Rollimäng: arutelu koolivormi eeliste ja puuduste üle.

4) **Eesti ja maailm.** Ilm ja kliima; Eesti looduslikud kohad (metsad, sood, looduskaitsealad, jõed, järved), Eesti meedia (ajakirjandus, televisioon, raadio, internetiallikad), Eesti ja teiste riikide traditsioonid ja tähtpäevad.

Materjalid:
Õpik ja töövihik: „*Armastan eesti keelt*” – 5. õpinguaasta
Töölehed: Eesti looduslikud paigad, Eesti meedia, traditsioonid ja tähtpäevad Eestis ja teistes riikides
Pildikaardid: metsad, sood, looduskaitsealad, jõed, järved, ajalehed, raadio

Tegevused:
Ilmapäeviku koostamine: õpilased jälgivad nädal aega ilma ja kirjutavad lühikesed kirjeldused (temperatuur, sademed, tuul).
Kaardimäng: sobita ilmastiku sõnad õigete piltidega (päike, vihm, lumi, pilv).
Rühmatöö: joonistada või teha plakat Eesti looduskaitsealadest, metsadest, jõgedest ja järvedest.
Viktoriin: küsimused Eesti geograafia ja looduse kohta.
Arutelu: kuidas eri allikad (ajaleht, raadio, TV, internet) annavad infot.
Rühmatöö: iga rühm tutvustab ühe Eesti või naaberriigi tähtpäeva (nt vastlapäev, lihavõtted, jõulud, jaanipäev).
Loovülesanne: joonistada või kirjutada, kuidas tähistatakse mõnda tähtpäeva kodus või koolis.

5) **Vaba aeg ja meedia.** Meedia (ajakirjandus, televisioon, internet, sotsiaalvõrgustikud, interneti ohud ja võimalused).

Materjalid:
Õpik ja töövihik: „*Armastan eesti keelt*” – 5. õpinguaasta
Töölehed: meedia liigid (ajakirjandus, televisioon, internet, sotsiaalvõrgustikud), interneti ohud ja võimalused, vaba aja tegevused

Tegevused:
Rühmatöö: iga rühm koostab plakati ühest meedia liigist (ajaleht, televisioon, internet, sotsiaalvõrgustik) – kuidas seda kasutatakse ja milleks.
Arutelu ja rollimäng: ohutu interneti ja sotsiaalmeedia reeglid – kuidas käituda, kui tuleb halb sõnum või võõras inimene.
Kirjutamine: lühike juhend „Kuidas ma turvaliselt internetis käitun“.
Loovülesanne: joonistada või kirjutada oma ideaalne vaba aja päev, kus on aega nii sportimiseks kui meedia tarbimiseks.
Viktoriin: küsimused meedia liikide, interneti võimaluste ja ohtude kohta.

6) **Tervis.** Terviseprobleemid (õnnetusjuhtumid, haigused: ennetamine, ravimine).

Materjalid:

	<p>Õpik ja töövihik: „<i>Armastan eesti keelt</i>” – 5. õpinguaasta</p> <p>Töölehed: terviseprobleemid, haigused</p> <p>Pildikaardid: arstid, haiglad, apteegid, ravimid, sidemed, tervislik toit, liikumine</p> <p><u>Tegevused:</u></p> <p>Rühmatöö: õpilased koostavad plakati haigustest ja nende sümptomitest (nt pea-, kõrv-, kurguvalu, gripp, angiin, kopsupõletik).</p> <p>Kaardimäng: sobita haigused ja ravimeetodid (ravimid, plaaster, side, puhkus).</p> <p>Rollimäng: stseenid õnnetustest (nt kukkumine, löikehaav, põlvevigastus) – üks laps patsient, teine õpetab või aitab esmaabiga.</p> <p>Arutelu: kuidas õnnetusi vältida kodus, koolis ja väljas.</p> <p>Arutelu ja päevik: lühike tekst „Minu tervise päev“ – mida teen iga päev tervena püsimiseks (toitumine, uni, liikumine, hügieen).</p> <p>Rühmatöö: kujundada plakat „Tervislik eluviis“ – toitumine, liikumine, uni ja ennetus.</p> <p>Sõnavara ja keeleharjutus:</p> <p>Kaardimäng / lauamäng: haiguste, ravimite ja tervisliku eluviisi sõnade sobitamine piltidega.</p>
<p>Lõimingu võimalused: üldpädevused, läbivad teemad, teised õppeained</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inimeseõpetus: eneseanalüüs, emotsioonide tundmine, konfliktide lahendamine, suhete arendamine koolis ja kodus. • Loodusõpetus: liiklusohutus, tervis, toitumine, liikumine, keha ja tervisealane info. • Kunst ja tööõpetus: posterid, plakatid, joonistused, loovkirjutamine. • Digipädevus: interneti- ja meediakasutus, e-õppe vahendite kasutamine, turvaline suhtlemine digikeskkonnas. • Muusika ja kehaline kasvatus: emotsioonide ja meeleolude väljendamine liikumise ja muusika kaudu <p>Üldpädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kultuuri- ja väärtuspädevus: väärtustab häid suhteid kaaslaste, pere ja õpetajatega, mõistab erinevaid emotsioone ja ootusi. • Sotsiaalne ja kodanikupädevus: oskab teha koostööd, lahendada konflikte, arvestada teistega, järgida reegleid ja osaleda ühistgevustes. • Enesemääratluspädevus: teadvustab oma hirme, ootusi ja unistusi, planeerib tegevusi ja väljendab oma arvamust. • Õpipädevus: seostab uusi teadmisi varem õpituga, analüüsib, planeerib ja hindab oma tegevusi. • Digipädevus: oskab otsida ja kasutada infot, suhelda digikeskkondades turvaliselt, luua ja täiendada elektroonilist sisu, mõista tehnoloogia mõju. 	
6. klass	
Õpitulemused	Õppesisu
<p>Õpilane:</p> <p>1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades;</p> <p>2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest,</p>	<p>1) Mina ja teised. Suhtlemine kaaslastega, tunded ja emotsioonid, teistega arvestamine, toimetulek rasketes olukordades, abi ja toetamine, heategevus, suhted koolis ja peres, kiusamine ja vägivald.</p> <p><u>Materjalid:</u></p>

<p>sõnumitest, juhustest ja kirjadest;</p> <p>3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest;</p> <p>4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisisust;</p> <p>5) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid;</p> <p>6) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;</p> <p>7) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel;</p> <p>8) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile;</p> <p>9) jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile;</p> <p>10) kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi;</p> <p>11) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäeva elu olukordades;</p> <p>12) avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta;</p> <p>13) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, teade, kiri, avaldus, ankeet, kuulutus, sõbrapäevik, suvekaart, motivatsioonikiri, päevik nii paber kandjal kui ka arvutis;;</p> <p>14) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel nii paber kandjal kui ka arvutis;;</p> <p>15) valdab põhisisõnavara, vajaduse korral lihtsustab</p>	<p>Töölehed ja pildimaterjalid: emotsioonide väljendamine, suhtlemise olukorrad, kiusamine, abistamine ja heategevus</p> <p><u>Tegevused:</u></p> <p>Rühmatöö: õpilased jagavad emotsioonikaardid ja räägivad, millal nad neid tundeid kogevad.</p> <p>Rollimäng: erinevad suhtlusolukorrad koolis ja kodus (nt konflikt klassis, sõber vajab abi).</p> <p>Arutelu: kuidas aidata kaaslast või pereliiget, kui ta on kurb või hädas.</p> <p>Heategevusprojekt: klassi või kooli tasemel väikese heategevusürituse planeerimine (nt annetamine, abistamine).</p> <p>Rühmatöö / diskussioon: juhtumite analüüs, kuidas toimida kiusamise või ebaõigluse korral.</p> <p>Päevik või lühike tekst: „Kuidas ma aitan teisi ja arvestan nende tunnete ja vajadustega“.</p> <p>Klassi plakat: „Kuidas oleme sõbralikud ja toetame üksteist“.</p> <p>Kaardimäng: sobita emotsioonide sõnad piltidega.</p> <p>Viktoriin: kiusamise, abistamise ja heategevuse terminid.</p> <p>2) Kodu ja lähiümbrus. Elu linnas ja maal (tegevused erinevatel aastaegadel); lemmikloomad (hooldamine ja tähtsus), keskkonnahoid ja looduskaitse.</p> <p><u>Materjalid:</u></p> <p>Töölehed ja pildimaterjalid: linn ja maaelu, aastaegade tegevused, koduloomad ja nende hooldamine, keskkonnahoid, looduskaitse</p> <p><u>Tegevused:</u></p> <p>Rühmatöö: koostada plakat „<i>Minu kodukohas aastaegade kaupa</i>“ – tegevused kevadel, suvel, sügisel ja talvel.</p> <p>Arutelu: kuidas elu linnas erineb maaelust, mis tegevused on kergemad või raskemad.</p> <p>Loovülesanne: kirjutada lühike tekst või päevik „<i>Minu lemmikloom</i>“ – kuidas hoolitsen, mis on tähtis tema eest hoolitsemisel.</p> <p>Projektitöö: koostada klassi plakat „<i>Kuidas me kaitseme loodust</i>“ – prügi sorteerimine, taaskasutus, looduskaitsealad.</p> <p>Rühmarollimäng: kooli või kodukandi looduskaitseprobleemid – kuidas neid lahendada.</p> <p>Lühitekst: „<i>Mida ma teen looduse hoidmiseks</i>“ – vähemalt 10 lauset.</p> <p>Arutelu ja kokkuvõtte: miks on koduümbruse ja looduse hooldamine oluline.</p> <p>Viktoriin: keskkonna- ja loomahoid, aastaegade tegevused.</p> <p>3) Igapäeva elu. Õppimine ja töö. Rahatarkus, taaskasutus, raha teeminime, suveks tööle, õpilasmalev, vabatahtlikud; liiklusvahendid; tehnika (nutiseadmed); käitumine avalikes kohtades (toidu- ja riidepoes, kohvikus, restoranis). ametid ja töökohad (elukutse valik, elukestev õpe); huvid.</p> <p><u>Materjalid:</u></p> <p>Töölehed ja pildimaterjalid: raha ja rahakasutus, taaskasutus, suveks tööle minek, õpilasmalev ja vabatahtlik tegevus,</p>
--	---

<p>sõnumit või sõnastab oma teksti ümber;</p> <p>16) tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi;</p> <p>17) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektset;</p> <p>18) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.</p>	<p>liiklusvahendid, nutiseadmed, käitumine avalikes kohtades, ametid ja elukutsed.</p> <p><u>Tegevused:</u> Rühmatöö: koostada plakat „Kuidas säästa raha ja kasutada taaskasutust” – ideed igapäevaelust. Mänguline harjutus: „Ostuplaneerimine” – mängus määravad õpilased, kuidas kulutada piiratud eelarvet. Arutelu: milliseid töid ja tegevusi noored saavad suveks teha, miks vabatahtlik tegevus on kasulik. Teksti kirjutamine: „Minu unistuste suvetöö või vabatahtlik tegevus”, arutelu rühmatöös Rühmatöö: erinevate transpordivahendite ja nende kasutamise ohutuse analüüs. Rollimäng: poeskäik, kohvik, restoran – kuidas viisakalt käituda, teha tellimus, küsida abi. Diskussioon: head ja halvad kombes avalikes kohtades. Rühmatöö: valida elukutse ja koostada lühike esitlus – millised on tööülesanded, vajaminevad oskused, töötingimused. Interaktiivne tegevus: „Minu tulevik” – kirjutada lühitekst oma soovitud elukutse kohta ja põhjendada valikut.</p> <p>4) Eesti ja maailm. Ilm ja kliima; kultuur ja traditsioonid, riiklikud tähtpäevad; meedia (teater, ilukirjandus, ajakirjandus, televisioon, filmikunst, muusika, raadio), Euroopa riigid ja nende kultuur; vaatamisväärsused, muuseumid, sambad; maailmaimed.</p> <p><u>Materjalid:</u> Töölehed ja pildimaterjalid: ilm ja kliima, Eesti kultuur ja traditsioonid, riiklikud tähtpäevad, Euroopa riigid ja kultuurid, vaatamisväärsused ja muuseumid, meedia (teater, film, raadio, televisioon, ajakirjandus, ilukirjandus, muusika), maailmaimed.</p> <p><u>Tegevused:</u> Arutelu: kuidas ilm mõjutab inimeste elu ja tegevusi linnas ja maal. Rühmatöö: koostada plakat „Eesti kultuur ja tähtpäevad” või „Euroopa riikide traditsioonid”. Filmi/raamatu arutelu: vaadata lühikest eakohast filmi või kuulata muusikat ja arutada sisu, kultuurilist tausta, emotsioone. Soovituslik ilukirjandus: Ene Sepp „Jagatud suvi”, Ilmar Toomusk „Inglid kuuendas B-s, Silvia Rannamaa „Kadri”, A.Kivirähki jutud, Aino Pervik „Kallis härra Q”, Mihkel Ulman, Kati Saara Vatmann „Röövlirahnu Martin”, Reeli Reinaus „Vanalinna detektiivid. Mustpeade maalid”, Helen Käit „Kristiine poisid tegutsevad” Soovituslik filmid: „Seltsimees laps”, „Vehkleja”, „Lapsmasin” Rühmatöö: koostada esitlus ühe Euroopa riigi kultuurist ja vaatamisväärsustest. Viktoriin: küsimused Euroopa riikide, Eesti traditsioonidest</p> <p>5) Vaba aeg. Meelelahutus (kinos, teatris, kontserdil), reisimine Eestis ja maailmas.</p>
---	---

	<p>Materjalid: Töölehed ja pildimaterjalid: kinokülastus, teater, kontsert, muuseumid, reisimine Eestis ja maailmas, vaba aja planeerimine ja eelarve. Täiendavad ressursid: Visit Estonia – Eesti turism ja huviväärsused: https://puhkaeestis.ee/et</p> <p>Tegevused: Rühmatöö: koostada plakat „Minu vaba aja lemmiktegevused” (kino, teater, kontsert). Arutelu ja rollimäng: kuidas käituda kinos, teatris või kontserdil – viisakus, järjekord, suhtlus. Filmikülastuse analüüs: vaadata lühike eakohane film ja arutada selle sisu, emotsioone, meediumi mõju. Rühmatöö / esitus: valida sihtkoht, koostada reisiplaan ja lühike esitluse tekst – kus käia, mida näha, eelarve.</p>
<p>Pädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kultuuri- ja väärtuspädevus: õpilane mõistab erinevate emotsioonide ja tunnete tähendust, väärtustab heade suhete hoidmist, oskab hinnata head ja taunitavat käitumist ning arvestab teiste vajadustega; väärtustab Eesti kultuuri, traditsioone ja rahvuslikke tähtpäevi. • Sotsiaalne ja kodanikupädevus: oskus lahendada konflikte, aidata teisi, planeerida ja osaleda heategevusprojektides; oskus arvestada reeglite ja normidega avalikes kohtades; huvi ühiskonna ja kohaliku kogukonna tegevuste vastu (vabatahtlik töö, õpilasmalev). • Õpipädevus ja enesemääratluspädevus: suutlikkus planeerida oma tegevusi, eesmärged ja vaba aega, teha teadlikke otsuseid (raha, taaskasutus, elukutse valik); eneseanalüüs tunnete ja tegevuste kontekstis. • Digipädevus: oskus otsida, talletada ja hallata infot, suhelda digikeskkondades vastutustundlikult, luua ja toimetada digitaalset sisu, mõista autoriõigust ja e-keskkonna turvalisust. • Probleemilahendus ja kriitiline mõtlemine: suudab lahendada igapäevaelus tekkinud praktilisi ja digitehnoloogilisi probleeme; analüüsib ja hindab infot, meediat ning turvalist käitumist internetis. <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • väärtused ja kõlblus, keskkond ja looduskaitse, tervis ja ohutus, kultuuriline identiteet, teabe- ja meediapädevus, kodanikualane haridus. <p>Valdkondade lõiming:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inimeseõpetus: suhtlemine, emotsioonide ja tunnete väljendamine, konfliktide lahendamine, kiusamise ennetamine, heategevus. • Loodusõpetus: keskkonnahoid, looduskaitse, loomade hooldus, aastaegade tegevused, looduse jälgimine. • Matemaatika: rahakasutus, eelarve planeerimine • Ühiskonnaõpetus ja ajalugu: elukutsed, elukestev õpe, riigi traditsioonid, kultuurilised tavad, tähtpäevad, Euroopa riikide ja maailmapaikade tundmine. • Eesti keel ja kirjandus: lugemisõpetuse arendamine, päeviku- ja jutustamisõpetuse harjutamine, emotsioonide ning kogemuste kirjeldamine, esitlustöö. • Meedia ja digioskused: meedia liikide tundmine, meediumi mõju analüüs, turvaline internetikasutus, digitaalsete esitlusvahendite kasutamine. 	

<ul style="list-style-type: none"> Kunst ja muusika: kultuurilised väljendusviisid, loovülesanded, plakatite ja esitlustööde loomine. 	
III kooliaste	
Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud	Kooliastme õpitulemused
<p>9. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase B2-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:</p> <ol style="list-style-type: none"> mõistab konkreetset ja abstraktsel teemal tekste; suhtleb loomulikult ja ladusalt erinevatel teemadel; väljendab, põhjendab ja kaitseb oma seisukohti; loob sidusaid ja loogilisi eri tüüpi tekste eri teemadel; on üldiselt kursis Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud olulisemate üritustega ja tuntud inimeste tegevusega; tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid; teadvustab eesti kultuuri suhtlustavade eripära ning arvestab neid suhtluses. 	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisuks; jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte; saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleem artiklite arutluskäiku; loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandus tekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit; suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumentid; kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, e-kiri, ning vormistab need korrektselt; kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis; kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte; kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse; valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; valdab grammatika tarindeid; hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult; arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda; ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks; järgib õige kirjareegleid.
7. klass	
Õpitulemused	Õppesisu
Õpilane:	1) Mina ja teised. Kes ma olen? Sündmused peres ja peretraditsioonid. Minu juured ja päritolu. Kelle moodi ma

<p>1) suhtleb eesti keeles igapäevastes suhtlusolukordades väljaspool kooli;</p> <p>2) kasutab eestikeelset internetikeskkonda õpitegevuses ja enda huvialadega seoses;</p> <p>3) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust;</p> <p>4) jälgib mõttevahetust tuttavatel teemal ning saab aru selgelt struktureeritud diskussiooni põhisisust;</p> <p>5) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte,</p> <p>6) teeb kirjalikke märkmeid loetud või kuuludud teksti kohta;</p> <p>7) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbetekstidest;</p> <p>8) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, mõistab põhisoõnumit ning avaldab loetu kohta arvamust;</p> <p>9) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki lususalt tuttavatel teemal, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;</p> <p>10) jutustab endast ja oma elu sündmustest, kirjeldab ennast, kirjutab oma eesti sõbrale kirja endast;</p> <p>11) jutustab ettevalmistatud tekstis endaga seotud minevikusündmusest selgelt ja arusaadavalt;</p> <p>12) osaleb arutelus, väljendab seisukohti tuttavatel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi;</p> <p>13) tutvustab suuliselt üht tuntud eesti muusikut ja / või kunstnikku;</p>	<p>olen? Põnev sugulane. Minu eeskujud. Toimetulek raskustega perekonnas. Koostöö teistega, head grupisuhted. Mina internetis: mida ja kui palju avaldada. Netisõber. Arvamuste avaldamine.</p> <p><u>Materjalid:</u> Artiklid noorte internetikäitumisest. Pildid ja fotod perest ja sõpradest. Tekstid eeskujudest, sugulastest, peretraditsioonidest.</p> <p><u>Tegevused:</u> Pildikirjeldus: õpilane valib foto perest või sõpradest ja kirjeldab, kes pildil on, millised on tunded, tegevused. Arvamuse avaldamine: arutelu küsimuste üle: „Kelle moodi ma olen?“, „Kes on minu eeskuju?“ Rollimäng: „Netisõber“ – õpilased harjutavad turvalist suhtlemist internetis, otsustavad, mida avaldada. Aruteluring: „Kuidas lahendada konflikte perekonnas või grupis?“ – arutelu ja näidete toomine. Loovkirjutamine: lühike jutustus „Minu perekonna põnev traditsioon“.</p> <p>2) Kodu ja lähiümbus. Erinevad elamutüübid: eramaja, kortermaja, ühiselamu, suvila. Erinevad piirkonnad, nt keskus, puhkeala, kesklinn, äärelinn, tööstusrajoon. Nn tark maja. Remont. Kinnisvarakuulutused.</p> <p><u>Materjalid:</u> Illustratsioonid ja fotod erinevatest elamutüüpidest: eramajad, korterid, ühiselamud, suvilad. Kinnisvarakuulutused ajakirjadest või veebist (https://www.kv.ee/) Põhikaardi ja piirkondade skeemid (keskus, äärelinn, tööstusrajoon, puhkeala).</p> <p><u>Tegevused:</u> Kujutlusmäng: „Minu unistuste kodu“ – joonistamine või digitöö, arutelu miks just selline valik. Kuulutuse loomine: õpilane koostab kuulutuse müüdavale või üüritavale kodule. Rühmatöö: piirkonna plaani loomine ja selle kirjeldamine klassikaaslastele. Arutelu: „Tark maja“ – millised tehnilised lahendused muudavad elu mugavamaks ja säästlikumaks.</p> <p>3) Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Pere eelarve ja taskuraha. Ostukohtade võrdlus, internetikaubandus. Ostunimekirja koostamine. Kokkuvõtteid ja säästmise. Õpilasesinduse roll koolis. AI ja tõlkeprogrammide kasutamine koolitöös. Vastutustundlik loomapidamine.</p> <p><u>Materjalid:</u> Artiklid rahast, pereelarvest, taskurahast ja säästmisest. Näited ostunimekirjadest, internetikaubanduse ja poodide võrdlus. Infotekstid kooli õpilasesinduse rollist. AI ja tõlkeprogrammide tutvustused koolitöös.</p>
--	---

<p>14) esitab selgelt struktureeritud ettekande; 15) kirjutab vabas vormis tarbetekste, näiteks kuulutus, järelepärimine, teade, kutse, blogi; 16) koostab alusteksti, näiteks mõistekaart, pilt või video, põhjal jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis; 17) valdab üldsõnavara tuttavatel teemal; 18) valdab grammatika tarindeid; moodustab tüüpsõna eeskujul sõnavorme, 19) väljendab ennast grammatiliselt õigesti õpitu piires; 20) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult; 21) valib erinevates suhtlussituatsioonides sobivad keelelised vahendid; 22) ühendab lausungid sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks; 23) järgib õigekirjareegleid õpitu piires.</p>	<p>Lühitekstid loomapidamisest ja vastutusest. <u>Tegevused:</u> Taskuraha planeerimine: koostada oma nädalaeelarve ja arutleda prioriteetide üle. Ostunimekirja koostamine ja eelarve kontroll: võrrelda kauplusi või internetipoode. Rühmatöö: „Õpilasesinduse projekt” – plaan ürituse korraldamiseks. Arutelu: „Vastutustundlik loomapidamine” – õiged ja valed näited. Töö AI-tööriistadega: kasutada tõlke- või kirjutamisprogrammi lühiteksti loomiseks. 4) Eesti ja maailm. Eesti looduse omapära võrreldes teiste maadega. Looduskaitsealad. Põnev taime- või loomaliik. Traditsioonilised muusikaüritused. Muusikakonkursid ja -saated. Kujutava kunsti liigid. Muuseumid, näitused, galeriid. Tänavakunst. Lähem tutvus ühe Eesti kunstniku või muusikuga. <u>Materjalid:</u> Artiklid Eesti looduskaitsealadest ja looduslikest eripäradest. Lühivideod ja fotod Eesti muusika- ja kunstisündmustest. Esitlused Eesti kunstnikest/muusikutest. Reisikirjad, blogid ja artiklid Euroopa ja teiste riikide kultuurist. <u>Tegevused:</u> Loovtöö: „Põnev taim või loom Eestis” – kirjutada teksti, teha esitlust. Kunsti- ja muusikute tutvustus: rühmatöö; tutvustab üht Eesti kunstnikku või muusikut. Võrdlusülesanne: Eesti looduse ja teiste riikide looduslike paikade võrdlemine. Muuseumikülastus (või virtuaalne ekskursioon): arutelu ja kokkuvõtte tegemine. 5) Riigid ning nende kultuur . Reisikogemused. Reisikaaslased, reisimise viisid, reisieesmärgid ja sihtkohad. Reisi korraldamine. <u>Materjalid:</u> Reisiblogide ja noorte reisikirjade katked (Eesti ja välisriigid) https://tuusik.ee/et/blogi/kas-kooli-korvalt-reisimine-on-voimalik Kaardid (Euroopa ja maailm), riikide ja pealinnade tabelid Pildimaterjalid: vaatamisväärsused, kultuur, toit, kombed Veebiallikad: https://reisitargalt.vm.ee/ https://puhkaeestis.ee/et/planeeri <u>Tegevused:</u> Reisikiri: õpilane koostab oma unistuste reisi plaani koos sihtkoha, transporti ja tegevustega. Suuline jutustamine: „Minu reisikogemus” või „Reis, kuhu tahaksin minna” (sihtkoht, kaaslased, tegevused).</p>
---	---

	<p>Rühmatöö: valida üks riik ja tutvustada selle kultuuri (toit, kombed, keel, vaatamisväärsused).</p> <p>Reisiplaani koostamine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kuhu minna, - kellega reisida, - kuidas kohale jõuda, - mida seal teha. <p>Rollimäng: reisibüroo – üks on reisikonsultant, teine klient.</p> <p>Võrdlusülesanne: reisimine perega vs sõpradega; lennuk vs auto vs rong.</p> <p>Kaardimäng / viktoriin: riigid, pealinnad, lipud, kultuurilised eripärad.</p> <p>Arutelu: miks inimesed reisivad? (puhkus, õppimine, kultuur, sport).</p> <p>6) Vaba aeg. Minu ajakasutus. Kuidas leida sobiv harrastusvõimalus. Harrastusest saab kutsumus. Spordiüritused, harrastussport ja võistlussport. Peod, pidulikud sündmused, perepeod ja peod sõpradega.</p> <p><u>Materjalid:</u> Infod harrastustest, spordiüritustest ja kultuuriüritustest. Näited pidudest, pere- ja sõpradeüritustest. Artiklid harrastusest kutsumuse leidmiseni.</p> <p><u>Tegevused:</u> Harrastuste kaardistamine: õpilane koostab nimekirja oma huvidest, arutleb, millest võiks saada kutsumus. Reisimäng: planeerida reisi mööda Eestit või välismaale, arutades transpordi, eelarve ja tegevuste üle. Rühmatöö: korraldada klassiürituse planeerimine (näiteks sportlik mängupäev või mini-kontsert). Kirjeldada oma vaba aja tegemisi ja harrastusi ja arutleda rühmas.</p> <p>7) Tervis. Tervislikud eluviisid. Terviserisk. Liikumine.</p> <p><u>Materjalid:</u> Infomaterjal tervislikest eluviisidest, toitumisest ja liikumisest. Artiklid terviseriskidest (suitsetamine, liigne ekraaniaeg, halb toitumine). Lühivideod liikumisest ja sportimisest.</p> <p><u>Tegevused:</u> Tervisepäevik: nädal aega jälgida oma liikumist, toitumist ja und, kirjutada kokkuvõtet. Aruteluring: „Millised harjumused on kasulikud ja millised kahjulikud?” Rühmatöö: koostada plakati „Tervislik eluviis”. Liikumismängud ja spordivõistlused: arutelu, kuidas sport ja liikumine mõjutavad heaolu.</p>
<p>Pädevused:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kultuuri- ja väärtuspädevus: Õpilane hindab oma päritolu, perekonda, traditsioone ja eeskujusid; analüüsib kultuurilisi nähtusi ja osaleb neis. • Sotsiaalne ja kodanikupädevus: Õpilane suudab koostööd teha rühmades, osaleda klassi- ja koolielus, mõista ühiskonna norme, väärtusi ja teiste õigusi.

- **Suhtluspädevus:** Õpilane oskab väljendada oma arvamust, arutleda, kuulata ja reageerida adekvaatselt; oskab turvaliselt suhelda internetis.
- **Enesemääratluspädevus:** Õpilane tunneb oma tugevaid ja nõrku külgi, seab eesmärged, valib sobivaid tegevusi, hindab oma aega ja tegevusi (vaba aeg, harrastused).
- **Õpipädevus ja digipädevus:** Õpilane otsib ja hindab infot, kasutab erinevaid digivahendeid, mõistab netiketi ja turvalisuse põhimõtteid; kasutab AI- ja tõlkeprogramme koolitöös.
- **Tervise- ja ohutuspädevus:** Teab tervislikke eluviise, liikumise olulisust ja terviseriske; teeb ohutuid ja tervislikke valikuid.

Läbivad teemad:

- Kultuuriline identiteet ja päritolu
- Väärtused ja kõlblus, sotsiaalsed normid
- Teabekeskond ja turvaline internetikasutus
- Tervis ja ohutus, liikumine ja toitumine
- Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus
- Keskkonnateadlikkus (looduskaitse, vastutustundlik loomapidamine)

Õppeainete lõiming:

- Eesti keel ja kirjandus: perekonna jutustused, loovkirjutamine, artiklite ja blogide analüüs, arvamuste avaldamine
- Ajalugu ja ühiskonnaõpetus: perekonnatraditsioonid, kultuuripärand, riiklike tähtpäevade tähendus
- Geograafia: kodukohtade ja piirkondade võrdlus, Eesti ja maailma looduse eripärad, reiside planeerimine
- Muusika ja kunst: Eesti muusika- ja kunstielu, kultuuriürituste analüüs, loovtööd
- Inimeseõpetus: suhted, emotsioonid, grupisuhted, netiturvalisus, tervis ja ohutus, harrastused
- Loodusõpetus: looduskaitse, looduslike liikide tundmine, tervislik eluviis, keskkonna hoid

8. klass

Õpitulemused	Õppesisu
Õpilane: 1) kasutab Eesti Keele Instituudi veebisõnastikke keele rikastamiseks ja enesekontrolliks; 2) oskab kasutada eestikeelse meedia pakutavaid võimalusi info leidmiseks ja keele õppimiseks, oskab nimetada eestikeelseid väljaandeid; 3) kasutab keele õppimiseks infokeskkonda, näiteks sildid, kuulutused, reklaamid ja juhised; 4) eristab tuntumaid kõnekeelseid keelendeid, valib kõnelemisel ja kirjutamisel sõltuvalt	1) Mina ja teised. Isikuomadused, võimed, tugevad ja nõrgad küljed erinevates olukordades. Sõprus, armastus ja heade suhete hoidmine. Erilised inimesed: erivajadused, anded ja omapärad.- Füüsiline ja vaimne tervis, tervislikud eluviisid, liikumine. <u>Materjalid:</u> Katkendid Aidi Valliku raamatutest „ <i>Kuidas elad, Ann?</i> ”, „ <i>Mis teha, Ann?</i> ” ERR saated: „ <i>Ringvaade</i> ” Artiklid vaimsest ja füüsilisest tervisest (ERR Novaator) Pildimaterjal ja juhtumipõhised tekstid (sõprus, erivajadused) <u>Tegevused:</u> Arutelu: tugevad ja nõrgad küljed erinevates olukordades Tegelase analüüs loetud katkendi põhjal (tunded, valikud, tagajärjed) Arutlev kirjutamine: „Mis aitab hoida häid suhteid?” Rollimäng: keerulised suhtlusolukorrad (toetus, mõistmine) Refleksioon: vaimse ja füüsilise tervise seos.

<p>suhtlusolukorrast sobivad keelendid;</p> <p>5) kasutab ametlikus suhtlussituatsioonis sobivat suhtlusstiili ja eesti keelele omaseid keelendeid pöördumiseks, tervitamiseks, huvi üles näitamiseks ja suhtluse lõpetamiseks;</p> <p>6) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega oma huvivaldkondade, üldiste ning õpi- ja elutarbeliste kirjallike ja suuliste tekstide põhisist;</p> <p>7) teeb kuulnud või loetud intervjuu põhjal kokkuvõtte;</p> <p>8) jälgib mitme osalejaga struktureeritud mõttevahetust ning toob välja mõned põhiseisukohad;</p> <p>9) korduva kuulamise võimalusel teeb kokkuvõtte videoloengust tuttavale teemal;</p> <p>10) saab aru üldkeelelisest või oma huvialaga seotud meelahunuslikust või enesediagnostilisest kirjallikust valikvastustega testist;</p> <p>11) saab aru tuttavale teemal antud soovistest ja oskab neid ise koostada suuliselt ja kirjallikult;</p> <p>12) jälgib ja mõistab eakohaste arvamuse- ja probleemartiklite arutluskäiku, esitab enda seisukoha;</p> <p>13) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, mõistab põhisisu kui ka kõik pole arusaadav, avaldab loetu kohta arvamust;</p> <p>14) suhtleb tuttavale teemal ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma</p>	<p>2) Kodu ja lähiümbrus. Ümbruskond ja elukeskkond. Kodukoha rajatised, asutused ja ettevõtted. Tähtsad sündmused kodukandis. Liiklemisvõimalused, vahendid ja taristu. Jalakäija sõbralik linn.</p> <p><u>Materjalid:</u> Kodukoha kaardid, fotod ja veebilehed Artiklid jalakäijasõbralikust linnast ERR „Osoon” (elukeskkond)</p> <p><u>Tegevused:</u> Kodukoha kirjeldus: rajatised, asutused, ettevõtted Rühmatöö: „Minu kodukoha tähtis sündmus” Kaarditöö: liiklemisvõimalused ja taristu Arutelu: milline on turvaline ja mugav elukeskkond? Kirjutamine: ettepanekud kodukoha parandamiseks</p> <p>3) Eesti. Loodusväärtused ja kultuuriväärtused. UNESCO maailmapärand Eestis. Muuseumid, külastused ja virtuaaluurid. Õppekäigud.</p> <p><u>Materjalid:</u> Materjalid UNESCO maailmapärandi objektide kohta Eestis Muuseumide tuurid (ERM, Kumu) ERR kultuurisaated</p> <p><u>Tegevused:</u> Loovtöö: üks Eesti loodus- või kultuuriväärtus Muuseumikülastus + kokkuvõte Esitlus: UNESCO objekt Eestis Arutelu: miks ja kuidas kultuuripärandit hoida? Õppekäigu ettevalmistus või järelrefleksioon</p> <p>4) Riigid ja nende kultuur. Euroopa Liit, sümbolid, riigid ja keeled. Eesti roll Euroopa Liidus. Tuntud eestlased maailmas. Tuntud teistest rahvustest inimesed Eestis.</p> <p><u>Materjalid:</u> Euroopa Liidu infoportaalid Kaardid, lipud, keeled Artiklid tuntud eestlastest maailmas (ERR) Intervjuud Eestis elavatest välismaalastest</p> <p><u>Tegevused:</u> Rühmatöö: Euroopa Liidu riik (keel, kultuur, sümbolid) Arutelu: Eesti roll Euroopa Liidus Esitlus: tuntud eestlane maailmas Võrdlusülesanne: erinevad kultuurid Eestis Kirjalik kokkuvõte: „Mida EL annab noortele?”</p> <p>5) Igapäeva elu. Õppimine ja töö. Tõhus õppimine. Mina õppijana. Õpikeskkonna mõju õppimisele. Erinevad õppimisvõimalused ja koolid. Ohutus. Liiklusohutus liigeldes ratta või tõukerattaga. Veeohutus. Ohutud peod ja suhtlemine võõraga. Hädaabinumbri helistamine. Mittetulundusühingud Eestis ja nende roll ühiskonnas. Vabatahtliku töö võimalused õpilastele. Aktiivse puhkuse vajalikkus ja võimalused. Infotehnoloogia: riistavara, kasutusvõimalused keeleõppes.</p>
---	--

<p>seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule asjakohaselt ja viisakalt;</p> <p>15) osaleb arutusel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi, kasutab kaaslaste jutule reageerimiseks ja sõnajärje saamiseks sobivaid keelendeid;</p> <p>16) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumentid, pöördub kuulajate poole ning lõpetab ettekande asjakohaselt ning head tava silmas pidades;</p> <p>17) kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks järelepärimine, motivatsioonikiri, avaldus, seletuskiri, ning oskab neid korrektselt vormistada;</p> <p>18) kirjeldab möödunud sündmust või kogemust kirjeldava teksti;</p> <p>19) kirjutab arutlevaid tekste, kus esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte;</p> <p>20) saab aru õpitud teemaga seotud üldkasutatavatest rahvapärastest ütlustest ja vanasõnadest;</p> <p>21) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult;</p> <p>22) ühendab lausungid sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;</p> <p>23) kirjutab korrektselt järgides õigekirjareegleid õpitu piires.</p>	<p>Sotsiaalmeedia ja äpid. Turvaline internet. Noortele suunatud saated. Uudistesaaetad.</p> <p><u>Materjalid:</u> Artiklid tõhusast õppimisest ja õppimisstiilidest Infomaterjalid liiklus- ja veeohutusest ERR „Nova”, „Ringvaade”, uudistesaaetad Materjalid MTÜdest ja vabatahtlikust tööst IT ja keeleõppe rakenduste tutvustused</p> <p><u>Tegevused:</u> Eneseanalüüs: mina õppijana Arutelu: õppimiskeskonna mõju Rollimäng: hädaabikõne Rühmatöö: MTÜ ja vabatahtliku töö tutvustus Digitegevus: keeleõppeäppide võrdlus Arutlev kirjutamine: turvaline internet ja sotsiaalmeedia</p> <p>6) Vaba aeg. Aktiivse puhkuse vajalikkus ja võimalused.</p> <p><u>Materjalid:</u> Artiklid aktiivse puhkuse vajalikkusest ERR saated liikumisest ja noorte tegevustest Spordi- ja vabaajategevuste tutvustused</p> <p><u>Tegevused:</u> Vaba aja kaardistus: minu liikumisharjumused Rühmatöö: aktiivse puhkuse päevakava Arutelu: passiivne vs aktiivne puhkus Kirjutamine: „Kuidas vaba aeg mõjutab minu heaolu?” Esitlus: noortele sobiv aktiivne tegevus</p> <p>7) Tervis. Füüsiline ja vaimne tervis. Vaimse tasakaalu toetamine.</p> <p><u>Materjalid:</u> ERR „Osoon”, „Novaator” (tervis, vaimne heaolu) Artiklid vaimsest tasakaalust ja stressist Juhtumipõhised tekstid</p> <p><u>Tegevused:</u> Aruteluring: vaimne ja füüsiline tervis Tervisepäeviku pidamine (liikumine, uni, enesetunne) Rollimäng: abi otsimine ja pakkumine Arutlev kirjutamine: „Mis aitab hoida vaimset tasakaalu?” Plakati koostamine: tervislik eluviis</p>
<p>Lõiming pädevuste, läbivate teemade ja teiste õppeainetega</p> <p>Pädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, õpipädevus, enesemääratluspädevus, tervisepädevus. • Õpilane tunneb üldkehtivaid moraalnorme, oskab adekvaatselt reageerida erinevates situatsioonides, järgib ühiskonna väärtusi ja norme, analüüsib oma teadmisi, oskusi ja käitumist. 	

- Õpilane teab, kuidas hoida vaimset ja füüsilist tasakaalu ning teha tervislikke valikuid.

Läbivad teemad:

- Kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus, teabekeskond, keskkond ja jätkusuutlik areng, tervis ja ohutus, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.

Õppeained:

- Eesti keel, geograafia, ajalugu, inimeseõpetus, loodusõpetus, ühiskonnaõpetus, infotehnoloogia.

Lõiming teiste õppeainetega:

- **Eesti keel:** kirjalik ja suuline esitus, arutlev kirjutamine, loovtöö ja refleksioon.
- **Geograafia:** kodukoha ja riikide kaartide tundmine, piirkondade võrdlus, Euroopa Liidu riigid, liiklemisvõimalused ja taristu.
- **Ajalugu ja kultuur:** Eesti kultuuri- ja looduspärandi tundmine, UNESCO objektid, muuseumid, tuntud eestlased ja välismaalased Eestis.
- **Inimeseõpetus ja tervis:** vaimse ja füüsilise tervise hoidmine, toitumine, liikumine, stressi ja emotsioonide juhtimine, erivajadustega inimeste mõistmine, tervislikud eluviisid.
- **Ühiskonnaõpetus ja kodanikualgatus:** aktiivne osalemine klassis ja kogukonnas, MTÜde ja vabatahtliku töö tutvustamine, ühiskonna väärtuste järgimine, EL ja kodanikualgatus.
- **Infotehnoloogia ja digipädevused:** info otsimine, töötlemine ja esitamine, turvaline suhtlemine digikeskkonnas, sotsiaalmeedia ja rakenduste ohutu kasutamine, AI-tööriistade ja keeleõppe rakenduste rakendamine.
- **Keskkond ja jätkusuutlik areng:** kodukoha ja looduse hoidmine, aktiivse ja säästliku eluviisi kujundamine.

Digipädevuste detailid:

- **Teabe haldamine:** infot osatakse otsida, valida, talletada ja esitada.
- **Suhtlemine digikeskkondades:** oskus suhelda turvaliselt ja viisakalt, netiketi järgimine.
- **Turvalisus:** privaatsuse ja vaimse tervise kaitse internetis, küberkiusamise mõistmine.
- **Probleemide lahendamine:** tehnoloogia teadlik ja mõistlik kasutamine õppimises ja igapäevaelus.

9. klass

Õpitulemused	Õppesisu
<p>Õpilane: 1) väärtustab eesti keelt ja kultuuri, kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks eestikeelset keelekeskkonda; 2) kasutab õppes ajakohaseid keeletehnoloogilisi vahendeid eesmärgipäraselt, arvestab digiturvalisuse nõuetega; 3) saab aru erineva pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisust, mõistab nii kirja- kui kõnekeelt.</p>	<p>1) Mina ja teised. Avalik ja privaatne suhtlemine. (digisuhtlus: e-kiri, sotsiaalvõrgustikud). Turvaline digisuhtlus, koostöö veebikeskkonnas. Digisuhtluses kasutatav släng ja lühendid. Küberkiusamine ja viisakas käitumine võrgus. Küberturvalisus ja pahavara. Lähisuhted, põlvkondlik erinevus mõtteviisis, sugulased ja sugupuu, armastus- ja sõprussuhted, psühholoogiline suhtlusbarjäär, suhteprobleemide ja konfliktide ennetamine ning lahendamine. Enesejuhtimisoskus ja eneseanalüüs.</p> <p><u>Materjalid:</u> Digitaalne ohutus (TÜ digiõpik) https://courses.cs.ut.ee/t/digiopik/Digitaalneohutus/Tund29 Teeviit – enese tundmaõppimine https://www.teeviit.ee/kuidas-oppida-ennast-tundma/ Edidaktikum – enesejuhtimisoskuste mäng https://edidaktikum.ee/et/content/enesejuhtimisoskuste-arendamise-m%C3%A4ng</p>

<p>4) jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist;</p> <p>5) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte, avaldab oma arvamust, esitab vastuväiteid;</p> <p>6) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest, eristab kvaliteetajakirjandust kollasest;</p> <p>7) jälgib ja mõistab arvamuse- ja probleemartiklite ning saadete arutluskäiku usaldusväärsetest allikatest;</p> <p>8) loeb keeletasemele vastavaid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit;</p> <p>9) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt tuttavatel ja eale vastavatel teemadel, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule aktuaalsetel teemadel;</p> <p>10) osaleb arutelus, väitluses, väljendub selgelt, üksikasjalikult ning argumenteeritult eakohastel ja aktuaalsetel teemadel.</p> <p>11) peab selgelt struktureeritud ettekande tuttavatel teemal või alusteksti põhjal, esitab olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumendid;</p> <p>12) kirjutab/koostab eri tüüpi tarbetekste, näiteks kandideerimisdokumente: avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, volitus,</p>	<p>Rajaleidja juhendid haridusasutustele https://rajaleidja.ee/juhendid/ Suhted, väärtused, identiteet (film „Nullpunkt”, Jaanus Vaiksoo „King” sari) <u>Tegevused:</u> Digisuhtluse näidete analüüs (e-kiri, sõnum, postitus) Rollimäng: küberkiusamise olukord ja selle lahendamine Arutelu: avalik ja privaatne info digisuhtluses Eneseanalüüsi kirjutamine: suhtlemisoskused ja enesejuhtimine Rühmatöö: viisakas ja turvaline käitumine internetis 2) Kodu ja lähiümbrus. Kogukondlikud rahvaalgatused, „Teeme ära!” talgud. Rohepööre. Looduskaitse ja-hoid, prügi sorteerimine, taaskasutus ja pakendiringlus. Säästlik eluviis. Heakord ja heakorranõuded. <u>Materjalid:</u> Keskkonnateemalised artiklid (rohepööre, sorteerimine) Kohalikud heakorraeskirjad <u>Tegevused:</u> Arutelu: kogukondlik vastutus ja heakord Rühmatöö: prügi sorteerimine ja taaskasutus kodukohas Juhendi koostamine: säästlik eluviis Loovtöö: „Minu kodukoha keskkonnaprobleem ja lahendus” 3) Eesti. Eesti eripära/koht/tuntus maailmas: e-riik, puhas keskkond, PISA-testide tulemused. Eesti keele kui riigikeele väärtustamine ja tähtsus, eestlaste välja- ja sisseränne; eesti keel ja kultuur maailmas. Eesti noored ja teadus. Vabariiklikud teema- aastad. Eesti keele keskkonnad, eesti tuntumad kirjanikud ning tüvitekstid. Eestikeelsed teabeallikad. Info kriitiline hindamine. <u>Materjalid:</u> Puhka Eestis – Eesti eripära https://puhkaeestis.ee/et/kuhu-minna PISA info https://www.hm.ee/pisa Eesti Instituut https://ekkm.estinst.ee/ https://ekkm.estinst.ee/eesti-keele-ope-valismaal/ Rakett 69 https://rakett69.ee/ NOVA https://lasteekraan.err.ee/1038738 Keeleabi ja sõnastikud https://keeleabi.eki.ee/pdf/vaikeses_tarbetekstid2.pdf https://sonaveeb.ee/ www.eki.ee https://www.filosoft.ee/gene_et/ https://www.filosoft.ee/html_speller_et/ Rahvuslik identiteet, ajalugu („Rehepapp”, „November”, „Nimed marmortahvlil”) <u>Tegevused:</u></p>
--	--

<p>13) e-kiri, ning vormistab need korrektset;</p> <p>14) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis,</p> <p>15) kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte alustekstide põhjal;</p> <p>16) kirjutab raamatu-, filmi-, teatri-, saate-, videoarvustuse loetu, nähtu, kuuldu põhjal;</p> <p>17) valdab üldsõnavara tuttavatel ja aktuaalsetel teemadel, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt;</p> <p>18) tunneb eesti keele grammatikat õpitu piires, tunneb sõna- ja sõnavormide moodustamise viise;</p> <p>19) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult;</p> <p>20) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärgi, partnerit ja olukorda nii koolis kui ka väljaspool kooli.</p> <p>21) kasutab liit- ja lihtlauseid, lauselühendiga lauseid, otsekõnet; ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt struktureeritud sidusaks tekstiks;</p> <p>22) kirjeldab eesti keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ja -vorme, järgib õigekirjareegleid õpitu piires;</p> <p>23) tunneb eesti keele sõnamoodustuse põhimõtteid.</p>	<p>Meediateksti kuulamine/vaatamine ja kokkuvõtte koostamine</p> <p>Arutelu: eesti keele roll tänapäeva maailmas</p> <p>Lühike arvamislugu Eesti teadusest või kultuurist</p> <p>4) Riigid ja nende kultuur. Heategevusüritused, tänuüritused. Noorteorganisatsioonid, noortevahetus; õpilaste õpiränne.</p> <p><u>Materjalid:</u></p> <p>Opiq – riigiaparaat https://www.opiq.ee/kit/331/chapter/18594</p> <p>Eesti 2035 tegevuskava https://valitsus.ee/strateegia-eesti-2035-arengukavad-ja-planeering/tegevuskava/</p> <p>Taskutark – ühiskonnaõpetus https://www.taskutark.ee/study/uhiskonnaopetus-6-klassile/83597/</p> <p>Erasmus+ https://erasmus-plus.ec.europa.eu/et/opportunities/opportunities-for-individuals/pupil-mobility</p> <p>YFU https://www.yfu.ee/vahetusopilane/taotlemine/</p> <p><u>Tegevused:</u></p> <p>Rühmatöö: Euroopa riigi kultuur ja tavad</p> <p>Arutelu: stereotüübid ja kultuurierinevused</p> <p>Tarbeteksti kirjutamine: motivatsioonikiri õpirändeks</p> <p>Esitlus: noortevahetuse võimalused</p> <p>Arutelu: Eesti roll Euroopas</p> <p>5) Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Formaalse ja mitteformaalse keeleõppe võimalused: tandemõpe, õpilasvõistlused, kohtumisõhtud, keelesõber, keepleklubid ja -kohvikud jt; Edasiõppimine: kutseõpe; õpipoisi õpe, õpilasvahetus; noorte tööhõive ja teenimisvõimalused: õpilasfirmad, töövarjupäevad, äriideede arendusnädalavahetused ehk hacketonid, start-up'id.</p> <p>Kandideerimiseks vajalikud tarbetekstid.</p> <p><u>Materjalid:</u></p> <p>Keeleõppe ja noorteprogrammide kirjeldused</p> <p>Kandideerimisdokumentide näidised https://sonaveeb.ee/learn#cv https://sonaveeb.ee/learn#kaaskiri https://sonaveeb.ee/learn#tervitused)</p> <p><u>Tegevused:</u></p> <p>CV ja motivatsioonikirja koostamine</p> <p>Arutelu: formaalne ja mitteformaalne õpe</p> <p>Rühmatöö: õpilasfirma või äriidee kavand</p> <p>Arutelu: AI ja keeleõppe võimalused</p> <p>Kirjalik töö: minu tulevikuõpingud</p> <p>6) Vaba aeg. Noorte vaba aeg ja tegevusetus. Tegevusetuse põhjused ja tagajärjed. Turvalisuse tagamine. Aktiivne puhkus: matkad, jalgrattaretked, kultuurireisid, noorte laagrid;</p>
---	--

	<p>Huvitegevus: kujutav kunst, muusika, kirjandus, film, teater, fotograafia, sport, tants, käsitöö, kogumine jt loovtegevused.</p> <p><u>Materjalid:</u> ERR arhiiv https://arhiiv.err.ee/audio/vaata/uudised-haridusministeerium-korraldab-suveks-opilaslaagreid-et-tosta-laste-opihuvi Haridusportaal https://haridusportaal.edu.ee/artiklid/noortelaagrid-ja-malevad</p> <p><u>Tegevused:</u> Arutelu: noorte vaba aeg ja riskikäitumine Plakati koostamine: aktiivne puhkus Meediateksti analüüs: noortelaagrid ja malevad Loovtöö: ideaalne vaba aja tegevus Väitlus: digimaailm ja vaba aeg 7) Tervis ja tervislik eluviis. Füüsilise ja vaimse tervise tasakaal, terviseriskid, istuv eluviis, netisõltuvus jne, tasakaalustatud toitumine. Kriisiabi numbrid.</p> <p><u>Materjalid:</u> Hädaabi ja kriisiabi info https://www.112.ee/et/juhend/aita-ennast-ja-teisi/112-lastele https://www.112.ee/et/juhend/aita-ennast-ja-teisi/ohvriabi-kriisitelefoni-116-006</p> <p><u>Tegevused:</u> Situatsiooniharjutus: abi kutsumine Arutelu: vaimne tervis ja netisõltuvus Infoteksti koostamine: kust saada abi Arvamislugu: tervislik eluviis Plakat: terviseriskid ja ennetamine</p>
<p>Lõiming pädevuste, läbivate teemade ja teiste õppeainetega</p> <p>Pädevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kultuuri- ja väärtuspädevus – õpilane mõistab kultuurilisi ja eetilisi väärtusi, oskab hinnata erinevaid moraalinorme, teadvustab enda käitumise mõju ja hindab seda adekvaatselt. • Sotsiaalne ja kodanikupädevus – adekvaatne enesehinnang, oskus analüüsida käitumist erinevates situatsioonides, järgida ühiskonna norme, teha koostööd, lahendada konflikte ja osaleda kogukonnaelus. • Suhtluspädevus – oskus esitada ja põhjendada oma mõtteid, suhelda vastutustundlikult nii reaals- kui digikeskkonnas, mõista kultuurilisi ja põlvkondlikke erinevusi suhtluses. • Enesemääratluspädevus – teadlik oma tugevustest ja nõrkustest, analüüsib teadmisi ja oskusi, teeb teadlikke valikuid hariduses, vabal ajal ja tulevikuplaanides. <p>Läbivad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kultuuriline identiteet • Väärtused ja kõlblus • Teabekeskond • Tervis ja ohutus • Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus <p>Õppeained:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eesti keel – suhtlusoskuse arendamine, arvamuste esitamine ja põhjendamine, meediakirjaoskuse arendamine, kriitiline infoanalüüs, loovkirjutamine. 	

- Geograafia – kodukohta, Eesti ja maailma paikade tundmine, keskkonnateadlikkus, kodu- ja maailmapildi kujundamine.
- Ajalugu – ajalooliste sündmuste, traditsioonide ja kultuuripärandi tundmine, väärtuste analüüs ning ajaloost õppimine.
- Ühiskonnaõpetus – kodanikuoskuste arendamine, õiguste ja kohustuste tundmine, ettevõtlikkuse ja kogukonnaalgatuste mõistmine.
- Muusika ja kunst – kultuurilise identiteedi ja väärtuspädevuse arendamine, loovuse ja emotsioonide väljendamine, kultuurielamuste analüüs.

LISA 8. Ettevõtlikkusõpe

1. Valikainete ainekavad

1.1. Ettevõtlikkusõpe

Ettevõtlikkusõppe eesmärk on arendada õpilastes ettevõtlikkust, loovust, algatusvõimet ja realiseerimisvõimet nii koolikeskkonnas kui ka igapäevaelus. Õpilased õpivad õppeprotsessi käigus märkama oma igapäevaelus ettevõtlikke võimalusi, tuvastama probleeme ning kavandama neile lahendusi, mida on võimalik ellu viia.

1.2 Vaimse ja sotsiaalse õpikeskkonna kujundamine

Vaimse ja sotsiaalse õpikeskkonna kujundamine on ettevõtlikkuse õppeaines väga oluline. Turvaline, toetav ja koostööl põhinev keskkond aitab õpilasel avastada oma ettevõtlikkust, loovust ja tegutsemisjulgest. Selline õpikeskkond loob tugeva aluse õpilaste isiklikuks ja õppealaseks arenguks. Ettevõtlikkusõppe eesmärk on kujundada õhkkond, mis toetab iga õpilase loovuse, algatusvõime ja ettevõtlikkuse arengut.

Õppeprotsessis kujundatakse keskkond, kus:

- 1) õpilased tunnevad end turvaliselt ja julgevad oma ideid vabalt väljendada;
- 2) õpilased tegutsevad koostöiselt ja kaaslas austavalt;
- 3) vigade tegemist ja tagasisidet käsitletakse õppimise loomuliku ja arendava osana;
- 4) toetatakse empaatia, sotsiaalse õigluse ja kaasatuse arendamist, et iga õpilane tunneks end väärtustatuna;
- 5) soodustatakse õpilaste eneseväljendust, isiklikku vastutust ning osalust otsustusprotsessides;
- 6) julgustatakse eneserefleksiooni ja arutelu, et toetada õpilaste eneseteadlikkuse ja enesekindluse kujunemist;
- 7) luuakse võimalusi seostada õpitut reaalse eluga ning katsetada oma ideid praktilistes olukordades.

Turvalist ja toetavat õhkkonda ettevõtlikkusõppe tundides arendatakse järgmiste põhimõtete kaudu:

- **Aktiivne kuulamine:** Õpetaja ja õpilased praktiseerivad aktiivset kuulamist, kus igaühe arvamust väärtustatakse, luues vastastikuse austuse ja usalduse õhkkonna.
- **Konstruktiivne tagasiside:** Õpilasi julgustatakse andma ning vastu võtma positiivset ja arendavat tagasisidet, mis toetab nii eneseväljendust kui ka koostööoskuste arengut.
- **Vigade väärtustamine:** Vigade tegemist nähakse õppimise loomuliku ja vajaliku osana. Õpetaja kujundab suhtumist, kus eksimine on võimalus õppida, katsetada ja kasvada.
- **Avatud ja hinnanguvaba ideede jagamine:** Klassiruumis luuakse keskkond, kus õpilased saavad oma ideid turvaliselt ja vabalt väljendada, kartmata kriitikat või hukkamõistu. See toetab loovust, algatusvõimet ja riskijulgest.
- **Õpilaste kaasatus ja vastutus:** Õpilaste aktiivne osalemine aruteludes, tegevuste planeerimises ja otsuste tegemises aitab kujundada vastutustunnet ning tugevdab motivatsiooni ja kuuluvustunnet.
- **Suhtlemis- ja koostöökultuuri kujundamine:** Õpetaja toetab avatust, koostööd ja empaatiat soodustava suhtluskultuuri kujunemist, kus õpilased õpivad arvestama erinevate vaatenurkade ja isiksustega.

Koostöö ja sotsiaalsete oskuste arendamiseks kasutatakse järgmisi meetodeid:

- **Meeskonnatöö harjutused:** Õpilased osalevad regulaarselt meeskonnatöö ülesannetes, mille kaudu arenevad koostööoskus, vastutuse jagamine ja meeskonnavaim. Üheskoos tegutsemine aitab tugevdada kuuluvustunnet ja õpetab erinevate rollide tähtsust.
- **Rollimängud ja simulatsioonid:** Õpilased harjutavad sotsiaalseid oskusi ja probleemilahendust rollimängude ja eluliste simulatsioonide kaudu. Sellised tegevused arendavad empaatiavõimet, otsustusjulgust ning ettevõtlikku mõtteviisi.
- **Õppeprotsessi kaasamine ja ülesannete jagamine:** Õpetaja kaasab õpilasi aktiivselt õppeprotsessi planeerimisse ja ülesannete täitmisel, julgustades vastutuse võtmist ja initsiatiivi. See toetab isikliku vastutuse kujunemist ning arendab initsiatiivikut ja enesejuhtimisoskusi.

Õpetaja roll on suunata meeskonnatööd teadlikult nii, et kõik õpilased saavad kogeda eduelamust ning areneda vastutustundlikeks ja koostöövalmideks isiksusteks.

Empaatiat ja kaasatuse edendamiseks kasutatakse järgmisi meetodeid:

- **Kaasavad arutelud:** Õpilased osalevad juhendatud aruteludes, kus õpitakse kuulama erinevaid arvamusi, arvestama teiste seisukohtadega ning väljendama oma mõtteid lugupidavalt.
- **Empaatiatõlgimise ja -harjutused:** Mängud ja kogemuslikud tegevused aitavad õpilastel paremini mõista teiste tundeid ja olukordi, arendades sotsiaalset teadlikkust ja emotsionaalset intelligentsust.
- **Sotsiaalse vastutuse projektid:** Õpilased osalevad väikestes projektides, mis keskenduvad abistamisele, kogukonna heaolule või teiste toetamisele. Nende tegevuste kaudu õpivad õpilased mõistma ettevõtlikkuse sotsiaalset mõõdet ning kujuneb vastutustunne ühiskonna ees.

Õpikeskkonna pidev arendamine ja refleksioon

Ettevõtlikkusõppes on oluline kujundada õppimist toetav keskkond, mis areneb koos õpilastega ning reageerib nende vajadustele. Õpikeskkonna arendamine on järjepidev protsess, mis hõlmab tagasiside kogumist, eneserefleksiooni toetamist ja õppijate aktiivset kaasamist.

- **Regulaarne tagasiside:** Õpetaja kogub regulaarselt õpilastelt tagasisidet õpikeskkonna, tegevuste ja tunniõhkkonna kohta ning viib selle põhjal sisse vajalikud muudatused. Tagasiside abil kujuneb õppimist väärtustav ja vastastikku toetav õpiruum.
- **Refleksiooni harjutused:** Õpilasi suunatakse teadlikult oma õpitegevusi ja kogemusi analüüsima. Refleksiooni kaudu kasvab eneseteadlikkus, isiklik vastutusvõime ning valmidus teha edasisi valikuid.
- **Reaalsed seosed ja laiem rakendamine:** Õpilasi julgustatakse oma ideid ellu viima ka väljaspool klassiruumi – koolis, kodus või kogukonnas. See tugevdab õpilaste arusaama, et nende ettevõtlikkusel võib olla tegelik mõju.
- **Õpetaja kui toetav juhendaja:** Õpetaja tegutseb suunaja ja eeskujuna, kes julgustab õpilasi mõtlema iseseisvalt, võtma vastutust ja arendama oma tugevusi. Õpetaja ülesanne on luua tingimused, kus iga õpilane saab kogeda edu ning arendada ettevõtlikku hoiakut.

1.3 Praktilised tööd

5. klass: Õpilased tegelevad koolikeskkonnas esineva praktilise probleemi lahendamise, milleks koostatakse lihtne tegevusplaan. Vajadusel toimub koostöö õpetajate, koolitöötajate või teiste asjakohaste isikutega. Probleemi lahendamise protsessi tulemusena esitavad õpilased oma töö tulemused, tutvustavad tegevusprotsessi ning reflekteerivad isiklikku panust ja õpikogemust.

8. klass: Õpilased valivad individuaalselt või rühmatööna lahendamist vajava probleemi, mis asub koolivälises keskkonnas (nt kogukonnas, kodus või mõnes organisatsioonis). Nad koostavad tegevusplaani, konsulteerivad asjakohaste isikutega ja viivad lahenduse ellu. Töö lõppeb tulemuse esitluse ja protsessi reflekteerimisega, kus hinnatakse nii saavutusi kui ka õpikogemust.

1.4 Hindamine

Ettevõtlikkusõppes on hindamine protsessikeskne ning suunatud õpilaste loovuse, algatusvõime, koostööoskuste ja vastutustunde arendamisele. Hindamise eesmärk on toetada õpilaste eneseteadlikkust, isiklikku arengut ja ettevõtliku hoiaku kujunemist.

Õppetöö käigus kasutatakse mitmekesiseid hindamismeetodeid, sealhulgas tunnikontrolle, projektitöid, rühmatöid, individuaalseid esitlusi, loovülesandeid ning suulisi ja kirjalikke refleksioone. Hindamine toimub järjepidevalt kogu õppeprotsessi vältel, pakkudes õpilastele konstruktiivset tagasisidet ning võimalusi eneseanalüüsiks ja eesmärkide seadmiseks.

Peamine rõhk on kujundaval hindamisel, mis keskendub õppimise protsessile ja arengu toetamisele. Kujundav hindamine arvestab õpilase panust, pühendumust, koostööd ja arengut võrreldes tema varasema tasemega. Kokkuvõtvalt kasutatakse mitmeeristavat hindamist, mis kajastab saavutatud õpitulemusi perioodi lõikes.

Hindamiskriteeriumid tehakse õpilastele teatavaks õppeaasta algul. Hindamiskeskcond on toetav ja arengut motiveeriv, aidates kaasa õpilase vastutustundliku ja teadliku õppijana kujunemisele.

1.5 Ettevõtlikkusõpe 5. klass õpitulemused ja õppesisu

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) mõistab, mis on ettevõtlikkus ja oskab tuua näiteid enda või teiste ettevõtlikust käitumisest igapäevaelus;
- 2) on loov, oskab algatada uusi ideid ja mõtteid;
- 3) tunneb ideede genereerimise lihtsamaid tööriistu (nt ajurünnak) ja mõistab loovusmeetodite toimimise põhimõtteid;
- 4) oskab hinnata ideede teostatavust ja valida elluviimiseks sobivaima lahenduse;
- 5) algatab tegevusi ja hindab nende läbiviimiseks vajalikke ressursse;
- 6) määratleb ning kirjeldab idee realiseerimiseks vajalikke ressursse, sealhulgas aega, töövahendeid ja koostööpartnereid;
- 7) koostab lihtsa tegevusplaani ning järgib seda tegevuste elluviimisel;
- 8) koostab eakohase ajakava ning planeerib oma tööprotsessi vastavalt sellele;
- 9) töötab meeskonnas tõhusalt, jagab ülesandeid ning täidab kokkulepitud rolle vastutustundlikult;
- 10) viib oma idee ellu, lähtudes iseseisvalt koostatud plaanist ja sõlmitud kokkulepetest;
- 11) teab, mis on refleksioon ning oskab analüüsida oma tegevuse tugevusi ja arenduskohti;
- 12) hindab eesmärgi saavutamiseks vajalikke ressursse (sh oma aega) ning koostab selle põhjal tegevus- ja ressursiplaani;
- 13) arvestab sihtgrupi vajaduste ja huvidega ning põhjendab oma idee vajalikkust ja sobivust;
- 14) esitleb oma ideed enesekindlalt, loogilise struktuuri alusel ja arvestades kuulajaskonnaga;
- 15) reflekteerib kogu protsessi jooksul oma tööd, analüüsides, mis õnnestus, mida õppis ja mida võiks edaspidi paremini teha;
- 16) kasutab vajadusel lihtsaid digivahendeid oma idee tutvustamiseks (nt esitlus, digitaalne plakat vms);

Õppesisu

1. Ettevõtlikkuse mõistmine: Ettevõtlikkuse olemus ja seos igapäevaeluga. Ettevõtlike ja ettevõtlikkuse erinevus. Ettevõtliku hoiaku väljendumine koolis ja väljaspool kooli.

2. Loovus ja ideede arendamine

Loovuse olemus ja tähtsus ettevõtlikkuses. Ideede genereerimise tööriistad (nt ajurünnak, mõttekaardid). Ideede hindamine ja analüüs. Teostatavate ideede valimine.

3. Ressursid ja planeerimine

Ressursid. Ressursside liigid (aeg, oskused, vahendid, inimesed).

Ressursside planeerimine ja jaotamine.

Tegevusplaani koostamine ja eesmärkide seadmine. Ajakava koostamine ja järgimine.

4. Meeskonnatöö ja koostööoskused

Meeskonnatöö tähtsus ja rollid meeskonnas.

Tööjaotus ja vastutuse jagamine. Meeskonnatöö tulemuste hindamine ja refleksioon.

5. Projektitöö I – individuaalne idee teostamine.

Isikliku idee elluviimine. Tagasiside andmine ja vastuvõtmine. Projekti analüüs ja eneserefleksioon. Hindamiskriteeriumide tutvustamine ja rakendamine.

6. Turunduse ja kommunikatsiooni alused

Turunduse põhiküsimused: kellele? miks? kuidas? Lihtsa reklaami loomine.

Turundusplaani koostamine. Sihtgrupi arvestamine ja sõnumi selgus.

7. Esinemisoskused ja enesekindlus

Ideede selge ja loogiline esitlemine. Esinemise ülesehitus ja struktuur. Enesekindluse kujundamine esinemissituatsioonides.

Väljakutsete analüüs ja õppimine vigadest.

<p>17) mõistab, kuidas tema tegevus või idee võib mõjutada teisi inimesi ja kogukonda ja arvestab oma valikutes sotsiaalse vastutusega;</p> <p>18) suhtleb selgelt ja lugupidavalt nii suulises kui kirjalikus vormis ja osaleb aktiivselt koostöises suhtluses.</p>	
--	--

LISA 9. Aine "Kogukonna ettevõtlus"

Aine „Kogukonna ettevõtlus“

Aine eesmärk on kujundada õpilastes arusaam ettevõtlusest kui kogukonda teenivast ja väärtuspõhisest tegevusest, arendades oskust märgata oma ümbrust, mõista kohalikke vajadusi ning arutada ja kavandada võimalikke lahendusi koostöös teistega.

Aine toetab noorte algatusvõimet, vastutustunnet ja kogukonnatunnet, aidates mõtestada, kuidas majandustegevus saab panustada kohaliku elu kvaliteeti.

Õppeaste: 12. klass

Maht: poolaasta (15 paari tundi ehk 30 ainetundi)

Läbiv teema: kodanikualgatus, ettevõtlikkus, väärtuspõhine majandustegevus

Kursuse lühikirjeldus

Õppesisu on üles ehitatud nii, et see toetab järjepidevalt kursuse lõpus valmivat individuaalset ainetööd. Kursus lõpeb individuaalse ainetööga, milleks on analüüs teemal „Kohaliku ettevõtte mõju Otepää kogukonnale“. Ainetöö eesmärk on mõista, kuidas üks konkreetne kohalik ettevõtte on seotud oma kogukonnaga, milles seisneb selle ettevõtte konkurentsieelis ning millist majanduslikku, sotsiaalset ja keskkondlikku mõju ta piirkonnale avaldab.

Õpilane valib ühe Otepää vallas tegutseva ettevõtte ja analüüsib seda kogukonna ettevõtluse vaatenurgast. Ainetöös õpilane:

- kirjeldab ettevõtte tegevusvaldkonda ja sihtrühma;
- mõtestab ettevõtte konkurentsieelist ja loodavat väärtust kogukonnale;
- analüüsib kasutatavaid ressursse (nt loodus, tööjõud, asukoht);
- arutleb ettevõtte majandusliku, sotsiaalse ja keskkondliku mõju üle;
- reflekteerib oma isiklikku suhet kogukonna ja ettevõtlusega.

Hindamine on hindeline, kus hinnatakse õpilase osalemist, mõtestamist ja koostööd. Hindest moodustab ainetöö põhiosa, ülejäänud arvestab õpilase aktiivset osalemist, rühmatöid ja refleksiooni.

Aine loetakse arvestatuks, kui õpilane:

- osaleb vähemalt 70% tundidest;
 - panustab aktiivselt tundides, aruteludes ja rühmatöodes
 - esitab kõik nõutud tööd (kodused ülesanded, rühmatöö, ainetöö, esitlus, refleksioon);
-

Ainetööd hinnatakse järgmiste kriteeriumite alusel:

- ettevõtte ja kogukonna seoste mõistmine;
- konkurentsieelise põhjendatus;
- ettevõtte mõju analüüsi läbimõeldus;
- arutluse selgus ja loogilisus;
- isikliku refleksiooni sisukus.

Õppemeetodid ja töövormid

Õppetöö käigus viiakse läbi rühmatöö (3-liikmelised rühmad), mille eesmärk on tutvustada kaasõpilastele kogukonna ettevõtlusega seotud teemasid ning arendada õpilaste esinemis-, koostöö- ja õpetamisoskust. Ülesanne toetab õpilaste: koostöö- ja suhtlemisoskuse arengut; vastutuse võtmist ühise õppeprotsessi eest; õpetamisoskuse ja eneseväljendusoskuse kujunemist; arusaama, et teadmiste loomine ja jagamine on osa kogukondlikust tegutsemisest.

Lisaks toimuvad tundides regulaarselt:

- arutelud, mõttevahetused ja rühmatööd
- individuaalne ainetöö (kohaliku ettevõtte analüüs);
- refleksioon

Õppematerjalid ja allikad

Õppetöös kasutatakse õpetaja koostatud õppematerjale, kohalike ettevõtete veebilehti ja muid avalikke infoallikaid, ettevõtlus- ja majandusportaale ning kogukonna arengu ja kodanikualgatust käsitlevaid materjale (nt Kodukant). Samuti kasutatakse sotsiaalset ja kogukondlikku ettevõtlust tutvustavaid artikleid ja näiteid (nt Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustik). Vajadusel kaasatakse Otepää vallas tegutsevate ettevõtete ja organisatsioonide materjale ning võimalusel korraldatakse kohtumisi kohalike ettevõtjatega.

Õpitulemused	Õppesisu
<p>Kursuse lõpuks õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none">• mõistab kogukonna ja ettevõtluse omavahelisi seoseid ning ettevõtluse rolli kohaliku arengu kujundamisel;• oskab märgata ja sõnastada kohaliku kogukonna vajadusi ja võimalusi, eristades probleeme ja arengupotentsiaali;• oskab tuua ja selgitada näiteid eri tüüpi ettevõtete kohta Otepää vallas, arvestades nende tegevusvaldkonda ja seost kogukonnaga;• oskab hinnata ettevõtluse majanduslikku, sotsiaalset ja keskkondlikku mõju Otepää piirkonnale ja kohalikule kogukonnale;• arutleb ettevõtluse sotsiaalsete, eetiliste ja keskkondlike mõjude üle, tuginedes väärtuspõhise ja sidusrühmade vaatele;• toob näiteid ettevõtlusega seotud keskkonna- ja sotsiaalsetest probleemidest ning arutleb võimalike lahenduste üle kogukonna vaatenurgast;• oskab analüüsida piirkondlike loodusressursside, tööjõu, kapitali ja turgude mõju kohaliku ettevõtluse kujunemisele ja konkurentsieelise tekkimisele;• reflekteerib oma õppimisprotsessi ning kogemust teadmiste jagamisel ja koostöös kaasõpilastega.	<p>Kogukond ja kogukonnatunnetus</p> <ul style="list-style-type: none">• Kogukonna mõiste ja liigid (kohalik kogukond, huvikogukond, koolikogukond).• Kogukond kui sotsiaalne süsteem: vastastikused seosed, usaldus ja koostöö kui kogukonna toimimise alus.• Õpilase roll ja vastutus kogukonna liikmena.• Kogukonnatunnetuse ja koostöö tähendus kohaliku elu kujundamisel. <p>Ettevõtlus kui väärtuspõhine tegevus</p> <ul style="list-style-type: none">• Ettevõtluse laiem tähendus ja roll ühiskonnas.• Ettevõtlus kui väärtuse loomine: majanduslik, sotsiaalne ja keskkondlik väärtus.• Sidusrühmade vaade ettevõtlusele: ettevõtte seosed kogukonna, klientide, töötajate ja keskkonnaga.• Kohapõhise ja kogukondliku ettevõtluse põhimõtted.• Vastutus ja eetika ettevõtluses.• Rühmatöö esitlusega: sotsiaalse ja kogukondliku ettevõtluse näited ning kodanikualgatused (nt Kodukant, Otepää Külade Ühendus ja Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustik); teadmiste jagamine kaasõpilastele ettekannete kaudu. <p>Kohalik majanduskeskkond ja ressursid</p> <ul style="list-style-type: none">• Otepää valla majanduskeskkonna üldiseloomustus.• Piirkondlike ressurside roll ettevõtluse kujunemisel ja konkurentsieelise tekkes.• Piirkondlikud ressursid:<ul style="list-style-type: none">○ loodusressursid,○ tööjõud ja oskused,○ kapital ja ettevõtluskeskkond,○ turud ja asukoht.• Ettevõtluse mõju kohalikule arengule ja elukvaliteedile. <p>Kogukonna vajadused ja võimalused</p>

- Kogukonna vajaduste ja võimaluste märkamine.
- Ettevõtlus kui kogukonna vajadustele vastamise viis.
- Probleem või võimalus kogukonna vaates.
- Ettevõtluse roll kogukonna vajadustele vastamisel.
- Arutelud ja rühmatööd kohalike näidete põhjal.

Kohaliku ettevõtte analüüs (ainetöö ettevalmistus ja läbiviimine)

- Sobiva kohaliku ettevõtte valik.
- Ettevõtte tegevusvaldkonna ja sihtrühma mõtestamine.
- Konkurentsieelise ja loodava väärtuse analüüs.
- Ettevõtte majandusliku, sotsiaalse ja keskkondliku mõju hindamine.
- Isiklik refleksioon: õpilase suhe kogukonna ja ettevõtlusega.

Teadmiste jagamine ja refleksioon

- Rühmatööd ja ettekanded kogukonna ettevõtlusega seotud teemadel.
- Kaasõpilaste õpetamine ja teadmiste jagamine.
- Ühine arutelu ja refleksioon kursuse teemade üle.
- Õpilase enesemõtestus võimaliku algataja ja vastutustundliku kogukonnaliikmena.

Õppesisu käsitlemisel lähtutakse väärtuspõhise, sidusrühmade- ja kohapõhise ettevõtluse käsitlustest, mida rakendatakse kohalike näidete ja ainetöö kaudu.

Ülevaade koolielust

Otepää Gümnaasium
20.01.2026

Projektitegevused ja toetusmeetmed

Nordplus Junior

Osalevad Kaire Ojavee ja Sarah- Liisa Oja
Toetab lapsevanem Terje Tammekivi

PRIA koolikava kaasnevate haridusmeetmete toetus 2025/2026

1.- 9. klasside õpilastele ettevõtete ja muuseumide külastamiseks
toetus 15,00 eurot õpilase kohta

Kultuuriranits

1.- 9. klasside õpilastele kultuurielus osalemiseks toetus 9,00 eurot
õpilase kohta.

Õppetöoga seonduvad tegevused

Koolipäeva paremaks korraldamiseks ootuste kaardistamine

- ▶ Lapsevanemad- vastamise tähtaeg pikendatud 27. jaanuarini
- ▶ Õpetajad- vastamise tähtaeg 25.01
- ▶ Õpilased- vastamise tähtaeg 30.01
- ▶ Veebruar/märts- jätkutegevused

Õpetajate jõustamine

- ▶ Arenguestlused
- ▶ 23.02 Kivilinna Koolis paaristundide teemal õpiring
- ▶ Õpiringid õpetajalt- õpetajale, töökoosolekud
- ▶ Personali värbamine: logopeed, haridustehnoloog- tähtaeg 1.02.2026

SAIS keskkond 10. klassi astujate avalduste esitamiseks

Vastuvõtutingimused avalikustada hiljemalt 1. märtsiks 2026

Avalduste esitamise periood 1. märts- 15. mai 2026

Põhivastuvõtt lõpeb 30. juunil kell 23:59

Täiendav vastuvõtt 15. juuli- 31. august

Põhikooli lõpueksamid

Eesti keel- 21. aprill 2026

Matemaatika- 29. aprill 2026

Valikeksam- 6. mai 2026 (sh inglise keele suuline eksam 7.- 8. mai)

Gümnaasiumi riigieksamid

Eesti keel- 13. aprill 2026

Inglise keel- 27. aprill 2026 (kirjalik), 27.- 30. aprill 2026 (suuline)

Matemaatika- 20. mai 2026

Koolieksam- 28. mai 2026

Osalemine olümpiaadidel, piirkondlikel võistlustel
Vastavalt õpilaste soovidele ja huvidele ning õpetaja suunamisele

Õpilaste arenguestluste läbiviimine
Kokkuvõtte toimunud arenguestlustest ja ettepanekutest koolile Studiumis

Õpilaste õppeedukuse seire
Vajadusel väljalike tugimeetmete rakendamine
II trimester 1.12.2025- 15.03.2026, hinnete väljapanek 13.03.2026

Gümnaasiumiõpilastele õpestipendiumite määramine: I poolaasta
Komisjoni töökoosolek ajavahemikus 4.02- 12.02. Väljamakse 15.02 või hiljemalt peale valla eelarve kinnitamist

Programmitegevused: KiVa, Tark Kool, TI- Hüpe, Tõrva Gümnaasiumi partnerkool
STEAM ainekavade koostamisel

Jooksvad küsimused